

दसवेआलियं

पहमं अउभयणं	गा० ५	२७
धम्म-पदं १, भमरचरिया-पदं २		
बीयं अउभयणं	गा० ११	२८-२९
काम-पदं, १, चाई-पदं २, मणो-निगह-पदं ४, राईमई-पदं ६, निक्खेव-पदं-११ ।		
तइयं अउभयणं	गा० १५	३०, ३१
उक्खेव-पदं १, अणायार-पदं २, निगंथ-पदं ११ उउचरिया-पदं १२, निक्खेव-पदं १३ ।		
चउत्थं अउभयणं	सू० २३ गा० २८	३२-४०
उक्खेव-पदं सू० १, जीव-पदं सू० ४, महव्वय-पदं सू० ११, पुढवी-पदं सू० १८, आउ-पदं सू० १९, तेउ-पदं सू० २०, वाउ-पदं सू० २१, वणस्सई-पदं सू० २२, तस-पदं सू० २३, संजम-पदं १, नाण-पदं १०, आरोह-पदं १४, निक्खेव-पदं २६ ।		
पंचम अउभयणं (उ० १)	गा० १००	४१-४९
उक्खेव-पदं १, गवेसणा-पदं—गमणं २, अणायतनं ९, गमणं १२, दिट्ठि-संजमो २३, मित-भूमि २४, गवेसणा-पदं—छट्ठियं २७, दायगो २९, संहडं ३०, पुराकम्मं ३२, पच्छाकम्मं ३५, अणिसट्ठं ३७, गुब्बिणी ३९, दायगा ४०, मंकियं ४४, उब्भिन्नं ४५, दाणट्ठं ६४, पुण्णट्ठं ४९, वणिमट्ठं ५१, समणट्ठं ५३, गहणेसणा-पदं—सत्तदोसा ५५, उम्मीसं ५७, निक्खित्तं ५९, संकमो ६५, मालोहडं ६७, सच्चित्तं ७०, बहु-उज्झयं ७३, अपरिणतं ७६, अच्चंबिलं ७७, परिभोगेसणा-पदं—बहि-भोयणं-८२, ठाण-भोयणं ८७, पडिक्कमणं ८८, आलोयणं ९०, विउसगो ९२, भोयणं ९५, निक्खेव-पदं १०० ।		
पंचमं अउभयणं (उ० २)	गा० ५०	५०-५४
उक्खेव-पदं १, पुणो-गमण-पदं २, समय-पदं ४, पाण-पदं ७, कहा-पदं ८, अवलंबण-पदं ९, वणीमग-पदं १०, अकप्प-पदं १४, सधुयाण-पदं २५, अदीण-पदं २६, संथव-पदं २९, माया-पदं ३१, सुरा-पदं ३६, तेण-पदं ४६, निक्खेव-पदं ५० ।		
छट्ठं अउभयणं	गा० ६९	५५-६०
उक्खेव-पदं १, आयार-गोयर-पदं ४, अहिंसा-पदं ९, सच्च-पदं १२, अतेणग-पदं १४, बंभवेर-पदं १६, अपरिगह-पदं १८, एगमत-पदं २३, भोयण-पदं २४, पुढवी-पदं २७, आउ-पदं ३०, तेउ-पदं ३३, वाउ-पदं ३७, वणस्सई-पदं ४१, तस-पदं ४४, अकप्प-पदं ४७, गिहि-भायण-पदं ५१, आसन्दी-पदं ५४, निसेज्जा-पदं ५७, सिजाण-पदं ६१, विभूसा-पदं ६५, निक्खेव-पदं ६८ ।		
सत्तमं अउभयणं	गा० ५७	६१-६६
भासा-पदं १, संकिय-पदं ६, फरुव-भासा-पदं ११, ममत-भासा-पदं १५, नाम-गोत्त-पदं १९,		

जाइ-पदं २१, सावज्ज-अणवज्ज-पदं ४०, आएस-पदं ४७, जहत्थ-पदं ४८, आसंसा-पदं ५०, जहत्थ-पदं ५१, निकखेव-पदं ५४ ।

अट्टमं अज्झयणं

गा० ६३

६७-७२

उक्खेव-पदं १, अहिंसा-पदं ३, सुहुम-पदं १३, पडिलेहण-पदं १७, परिट्ठावणा-पदं १८, पइण्ण-चरिया-पदं १९, कसाय-पदं ३६, पइण्ण-चरिया-पदं ४०, भासा-पदं ४६, लयण-पदं ५१, इत्थी-पदं ५३, विसय-पदं ५८, सद्धा-पदं ६०, निकखेव-पदं ६१ ।

नवमं अज्झयणं (उ० १)

गा० १७

७३-७४

उक्खेव-पदं १, आसायणा-पदं २, आयरिय-पदं ११, निकखेव-पदं १७ ।

नवमं अज्झयणं (उ० २)

गा० २२

७४-७६

दुम-पदं १, कट्ट-पदं ३, कोव-पदं ४, विणियाविणिय-पदं ५, सिक्खा-पदं १२, निकखेव-पदं २२ ।

नवमं अज्झयणं (उ० ३)

गा० १५

७७,७८

स-पुज्ज-पदं १, जवणट्टया-पदं ४, अप्पिच्छा-पदं ५, कंटय-पदं ६, अवत्तव्व-पदं ९, गुण-पदं १०, माणरिह-पदं १३, निकखेव-पदं १५ ।

नवमं अज्झयणं (उ० ४)

सू० ७ गा० ७

७८,७९

उक्खेव-पदं सू० १, विणय-पदं सू० ४, सुय-पदं सू० ५, तव-पदं सू० ६, आयार-पदं सू० ७, निकखेव-पदं गा० ६ ।

दसमं अज्झयणं

गा० २१

८०-८२

उक्खेव-पदं १, अहिंसा-पदं २, संवर-पदं ५, घुव-जोगी-पदं ६, सम्मदिट्ठी-पदं ७, असन्निहि-पदं ८, छंदणा-पदं ९, कहा-पदं १०, भयभेरव-पदं ११, पडिमा-पदं १२, वोसट्ट-चत्त-देह-पदं १३, परीसहजय-पदं १४, संजय-पदं १५, असंग-पदं १६, ठिअप्पा-पदं १७, समता-पदं १८, मत्त-पदं १९, अज्जपय-पदं २०, निकखेव-पदं २१ ।

पहमा चूलिया

गा० १८

८३-८६

गयंकुस-पदं १, पच्छा-परिताव-पदं १, रतारत-पदं १०, धम्म-भट्ट-पदं १२, धिरीकरण-पदं १५, निकखेव-पदं १८ ।

बिइया चूलिया

गा० १६

८७,८८

उक्खेव-पदं १, पडिसोय-पदं २, चरिया-पदं ४, संपेक्खा-पदं १२, पडिसंहरण-पदं १४, पडिबुद्ध-पदं १५, अप्परक्खा-पदं १६ ।

दसवेआलियं

पहमं अज्भयणं

दुमपुष्किया

१. धम्मो मंगलमुक्किट्ठं अहिंसा संजमो तवो ।
देवा वि तं नमंसंति जस्स धम्मे सया मणो^१ ॥
 २. जहा दुमस्स पुप्फेसु भमरो आवियइ^२ रसं ।
न य पुप्फं किलामेइ सो य पीणेइ अप्पयं ।
 ३. एमेए समणा मुत्ता^३ जे लोए संति साहुणो^४ ।
विहंगमा व पुप्फेसु दाणभत्तेसणे रया ॥
 ४. वयं च विंति लब्भामो न य कोइ उवहम्मई ।
अहागडेसु^५ रीयति^६ पुप्फेसु^७ भमरो^८ जहा ॥
 ५. महुकारसमा^९ बुद्धा जे भवंति अणिस्सिया ।
नाणापिडरया दंता तेण वुच्चंति साहुणो^{१०} ॥
- त्ति बेमि ॥

१. °मुक्किट्ठं (क, ग, घ, अच्) ।

२. मती (अच्) ।

३. आवियति (अच्, जिच्) सर्वत्र 'इ' स्थाने
'ति' विद्यते ।

४. मुक्का (अच्) ।

५. साह्वो (अच्) ।

६. अहागडेहि (अच्) ।

७. रीयते (घ, जिच्) ।

८. फुप्फेहि (अच्, जिच्) ।

९. भमरो (ख) ।

१०. मघुं (अच्, जिच्) ।

११. साहुणु (क, ख, ग) ।

बीअं अज्भयणं सामण्णपुव्वयं

१. 'कहं नु कुज्जा' सामण्णं, जो कामे न निवारए ।
पए पए विसीयंतो, संकप्पस्स वसं गओ ॥
२. वत्थगंधमलंकारं इत्थीओ सयणाणि य ।
अच्छंदा जे न भुंजंति, न से चाइ' त्ति वुच्चइ ॥
३. जे य' कंते पिए भोए, लद्धे विपिट्ठिकुव्वई' ।
साहीणे चयइ भोए' से हु चाइ त्ति वुच्चइ ॥
४. समाए' पेहाए परिव्वयंतो सिया मणो निस्सरई' बहिद्धा ।
न सा महं नोवि अहं पि तीसे इच्चेव ताओ विणएज्ज रागं ॥
५. आयावयाही' चय सोउमल्लं' कामे कमाही' कमियं खु दुक्खं ।
'छिदाहि दोसं विणएज्ज रागं' एवं सुही होहिसि संपराए ॥
६. पक्खंदे जलियं जोइं 'धूमकेउं दुरासयं' ।
नेच्छंति वंतयं भोत्तु' कुले जाया अगंधणे ॥

१. कयाऽहं कुज्जा, कइऽहं कुज्जा, कहं स कुज्जा
(अचूपा); कइऽहं कुज्जा (जिचू) ;
कयाऽहं कुज्जा, कहं ण कुज्जा, कहं णु कुज्जा
(जिचूपा); कयाऽहं कुज्जा, कइऽहं कुज्जा,
(हाटीपा) ।
२. चागि (अचू) ।
३. उ (अचू) ।
४. विपिट्ठि० (ख); विपिट्ठ० (ग); विपिट्ठं०
(अचू) ।
५. भोगी (अचू) ।

६. समाय (अचूपा) ।
७. नीसरती (अचू) ।
८. ०वयाहि (अचू, जिचू) ।
९. सोगुमल्लं (क, ख, ग); सोगमल्लं (घ, जिचू,
हाटी) ।
१०. कमाहि (अचू) ।
११. छिदाहि रागं विणएहि दोसं (अचू) ।
१२. धूमकेतुं दुरासदं (अचू) ।
१३. मुत्तं (ख); मुत्तुं (ग) ।

७. धिरत्थु 'ते जसोकामी' जो तं जीवियकारणा ।
वंतं इच्छसि आवेउं सेयं ते मरणं भवे ॥
८. अहं च भोयरायस्स' तं च सि अंघगवण्हणो ।
मा 'कुले गंधणा' होमो संजमं तिहुओ चर ॥
९. जइ तं काहिसि भावं जा जा दच्छसि' नारिओ ।
वायाइद्धो व्व हडो' अट्टिअप्पा भविस्ससि ॥
१०. तीसे सो वयणं सोच्चा संजयाए सुभासियं ।
अंकुसेण जहा नायो धम्मे संपडिवाइओ ॥
११. एवं करेति संबुद्धा' पंडिया पवियक्खणा ।
विणियट्टंति भोगेसु' जहा से पुरिसोत्तमो' ॥
—त्ति बेमि ॥

१. तेऽजसो० (अचूपा, जिचूपा) ।

२. भोग० (क, ख, ग, घ, जिचू, हाटी) ।

३. कुलगंधिणो (जिचूपा) ।

४. दिच्छसि (क, ख) ।

५. हडो (क, अचू, जिचू) ।

६. संपण्णा (अचू, जिचू); संबुद्धा (अचूपा) ।

७. भोगेहि (अचू) ।

८. पुरिसुत्तमु (ख, ग, घ), पुरिसुत्तिमे (अचू);
पुरिसुत्तमो (जिचू) ।

तइयं अज्भयणं
खुड्डियायारकहा

१. संजमे सुट्टिअप्पाणं विप्पमुक्काण ताइणं ।
तेसिभेयमणाइणं निग्गंयाण महेसिणं ॥
२. उद्देसियं कीयगडं नियागमभिहडाणि' य ।
राइभत्ते' सिणाणे य गंघमल्ले य वीयणे ॥
३. सन्निही गिहिमत्ते य रायपिडे किमिच्छए ।
संवाहणा' दंतपहोयणा य संपुच्छणा' देहपलोयणा य ॥
४. अट्टावए य' नालीय' छत्तस्स य धारणट्टाए ।
तेगिच्छं पाणहा' पाए समारंभं च जोइणो ॥
५. सेज्जायरपिडं च 'आसंदी-पलियंकए' ।
गिहंतरनिसेज्जा य गायस्सुव्वट्टणाणि य ॥
६. गिहिणो वेयावडियं 'जा य आजीववित्तिया' ।
तत्तानिब्बुडभोइत्त' आउरस्सरणाणि' य ॥
७. मूलए सिगबेरे य उच्छुखंडे अनिब्बुडे ।
कंदे मूले य सच्चित्ते फले वीए य आमए ॥

१. णियागाऽभिहडाणी (अचूपा) ।

२. राय० (ग, जिचू) ।

३. संवाधण (अचू) ।

४. संपुच्छण (अचू); संपुच्छगो (अचूपा) ।

५. × (ग) ।

६. नालीए (ख); नालीया (अचू) ।

७. पाधणा (अचू, जिचू); पाहणा (ख) ।

८. आसणं परिवज्जए (अचूपा, जिचूपा) ।

९. वित्तिया (ख, ग); जाइयाजीवव० (ग);

जा य आजीविवि० (अचू) ।

१०. तत्तअनिवुडभोती त (अचू) ।

११. आउरे सर० (अचू); आउरसर० (जिचूपा, हाटीपा) ।

८. सोवच्चले सिधवे लोणे रोमालोणे^१ य आमए ।
सामुद्दे पंसुखारे य कालालोणे य आमए ॥
९. ध्रुवणेत्ति^२ वमणे य वत्थीकम्म विरेयणे ।
अंजणे दंतवणे य गायाभंगविभूसणे ॥
१०. सव्वमेयमणाइण्णं निग्गंथाण महेसिणं ।
'संजमम्मि य' जुत्ताणं लहुभूयविहारिणं^३ ॥
११. पंचासवपरिण्णाया तिग्गुत्ता छसु संजया ।
पंचनिग्गहणा घीरा^४ निग्गंथा उज्जुदंसिणो ॥
१२. आयावयंति गिम्हेसु^५ हेमंतेसु अवाउडा ।
वासासु पडिसंलीणा संजया सुसमाहिया ॥
१३. परीसहरिऊदंता^६ धुयमोहा जिइंदिया ।
सव्वदुक्खप्पहीणट्ठा^७ 'पक्कमंति महेसिणो'^८ ॥
१४. दुक्कराइं करेत्ताणं दुस्सहाइं सहेत्तु य ।
केइत्थ देवलोएसु केई सिज्जंति नीरया ॥
१५. खवित्ता पुव्वकम्माइं संजमेण तवेण य ।
सिद्धिमग्गमणुपत्ता ताइणो परिनिव्वुडा^९ ॥
- त्ति बेमि ॥

१. रुमा० (घ, अचू, जिचू) ।
२. ध्रुमणेत्ति (अचूपा) ।
३. उ (अचू) ।
४. संजमं अणुपालंता विहारिणो (जिचू) ।
५. घीरा (अचू) ।
६. गिम्हासु (अचू) ।
७. ०रिवूदंता (अचू) ।
८. अगस्त्यसिहस्थविरेण अस्य पाठस्य स्थाने
'ते वदंति सिबं गतिं' अस्य चरणस्य व्याख्या
कृता । तदनन्तरं मतान्तरस्य उल्लेखः कृतः
—केसिचि 'सिबं गतिं वदंती' ति एतेण

- फलोवदरिसणोवसंहारेण परिसमत्तमिमम
उक्तणं, इति बेमि त्ति सद्दो जं पुव्वमणितं
तेसि वृत्तिगतमिदमुक्कित्तणं सिलोकदुयं ।
केसिचि सूत्रम्, जेसि सूत्रं ते पढंति—
'सव्वदुक्खप्पहीणट्ठा पक्कमंति महेसिणो ।'
अगस्त्यसिहस्थविरेण 'ते वदंति सिबं गतिं'
अस्यैव चरणस्य व्याख्या पूर्वकृता, एतेन
ज्ञायते तन्मतेन अत्रैव अध्ययनपरिसमाप्ति-
जाता ॥
९. परिनिव्वुड (क, ग, घ, हाटीपा); परिनि-
व्वुडे (ख); परिनिव्वुए (हाटी) ।

चउत्थं अज्भयणं छज्जीवणिया

१. सुयं मे आउसं ! तेणं^१ भगवया एवमक्खायां—इह खलु छज्जीवणिया नामज्भयणं समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया सुयक्खाया सुपण्णत्ता । सेयं मे अहिज्जित्तं अज्भयणं धम्मपण्णत्ती ॥
२. कयरा खलु सा छज्जीवणिया नामज्भयणं समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया सुयक्खाया सुपण्णत्ता ? सेयं मे अहिज्जित्तं अज्भयणं धम्मपण्णत्ती ॥
३. इमा खलु सा छज्जीवणिया नामज्भयणं समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया सुयक्खाया सुपण्णत्ता । सेयं मे अहिज्जित्तं अज्भयणं धम्मपण्णत्ती, तं जहा—पुढविकाइया आउकाइया तेउकाइया वाउकाइया वणस्सइकाइया तसकाइया ।
४. पुढवी चित्तमंतमक्खाया^२ अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं ॥
५. आऊ चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं ॥
६. तेऊ चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं ॥
७. वाऊ चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं ॥
८. वणस्सई चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं, तं जहा—अग्गबीया मूलबीया पोरबीया खंधबीया बीयरुहा सम्मुच्छिमा तणलया वणस्सइकाइया सबीया^३ चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं ।

१. ०तेण (अचू); आवसंतेणं, आमुसंतेणं (हाटीपा) ।

मक्खाया (अचूपा, हाटीपा); चित्तमत्ता अक्खाया (जिचूपा) ।

२. चित्तमत्ता अक्खाया (जिचू); चित्तमत्त-

३. सबीया, वणस्सती (अचू) ।

६. से^१ जे पुण इमे अणेगे बहुवे तसा पाणा, तं जहा—अंडया पोयया जराउया रसया ससेइमा^२ सम्मुच्छिमा उब्भिया उववाइया । जेसि केसिचि^३ पाणाणां अभिक्कंतं पडिक्कंतं संकुचियं पसारियं रुयं भंतं तसियं पलाइयं आगइ-गइविण्णाया— जे य कीडपयंगा जा य कुंथु-पिवीलिया ‘सव्वे बेइदिया सव्वे तेइदिया सव्वे चउरिदिया सव्वे पंचिदिया सव्वे तिरिक्खजोणिया सव्वे नेरइया सव्वे मणुया सव्वे देवा सव्वे पाणा’^४ परमाहम्मिया^५ एसो खलु^६ छट्ठो जीवणिकाओ तसकाओ त्ति पवुच्चई ॥
१०. ‘इच्चेसि’ छण्हं जीवणिकायाणं^७ नेव सयं दंडं^८ ‘समारंभेज्जा नेवन्नेहि दंडं समा-रंभावेज्जा दंडं समारंभंते’^९ वि अन्ने न समणुजाणेज्जा^{१०} जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं ‘मणेणं वायाए काएणं’^{११} न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणांमि तस्स भंते ! पडिक्कमामि निंदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि^{१२} ।

१. अतः पूर्वं जिनदासचूणौ एतावान् पाठो विद्यते - तसा चित्तमंता अक्खाया अणेग-जीवा पुढे सत्ता अण्णत्थ सत्थपरिणएणं ।
२. संसेयणा (जिचू) ।
३. केसि च (ख) ।
४. सव्वे देवा सव्वे असुरा सव्वे णेरतिता सव्वे तिरिक्खजोणिया सव्वे मणुस्सा सव्वे पाणा (अचू); सव्वे नेरइया सव्वे तिरिक्खजोणिया सव्वे मणुया सव्वे देवा सव्वे पाणा (जिचू) ।
५. परधम्मिता (अचूपा, जिचूपा) ।
६. × (अचू) ।
७. इच्चेतेहि (अचू, जिचू) ।
८. इच्चेतेसु छसु जीवणिकायेसु (अचूपा) ।
९. डंडं (अचू, जिचू) ।
१०. समारंभेज्जा ... समारंभावेज्जा ... समारंभंते (अचू) ।
११. समणुजाणांमि (क, ख, ग) ।
१२. × (अचू) ।
१३. अतोप्रे अगस्सयसिहस्सयवियरेण एकस्य अनिर्णीतस्य पाठस्य उल्लेखः कृतः, यथा—केति सुत्तं केति वित्तिवयणमिमं भणंति—

पुढविक्कातिए जीवे, ण सइहति जो जिणेहि पण्णत्ते ।

अणभिगतपुण्ण-पावो, ण सो उट्ठावणा जोग्गो ॥१॥

एवं आउक्कातिए०२ जाव तसकातिए०६ एस अणरुहो । अयं पुण अरुहो—

पुढविक्कातिए जीवे, सइहति जो जिणेहि पण्णत्ते ।

अभिगतपुण्ण-पावो, सो इ उट्ठावणे जोग्गो ॥७॥

एवं आउक्कातिए०८ जाव तसकातिए १२॥ जिनदासचूणौ प्रस्तुतपाठः सूत्ररूपेणैव फलितो भवति, सीसो आह—जो एसो दंडनिक्खेवो एवं महव्वयारुहणं तं किं सव्वेसि अविसेसियाणं महव्वयारुहणं कीरति ? आयरिओ भणइ—जो इमाणि करणाणि सइहइ तस्स महव्वयाणि समासहिज्जंति ।

पुढविक्काइए जीवे, ण सइहइ जे जिणेहि पण्णत्ते ।

अणभिगतपुण्ण-पावो, ण सो उवट्ठावणा जोग्गो ॥१॥

एवं आउक्काइए जीवे०२ एवं जाव तसकाइए जीवे०६ एयारिसस्स पुण समासभिज्जंति, तं—

पुढविक्काइए जीवे, सइहइ जो जिणेहि पण्णत्ते ।

अभिगतपुण्ण-पावो, सो उवट्ठावणा जोग्गो ॥७॥

एवं आउक्काइए जीवे०८ एवं जाव—

तसकाइए जीवे, सइहइ जो जिणेहि पण्णत्ते ।

अभिगतपुण्ण-पावो, सो उवट्ठावणा जोग्गो ॥१२॥

११. पढमे भंते ! महव्वए' पाणाइवायाओ वेरमणं सव्वं भंते ! पाणाइवायं पच्चक्खामि—से सुहुमं वा बायरं वा तसं वा^१ थावरं वा नेव सयं पाणे अइवा-एज्जा^२ नेवन्नेहि पाणे अइवायावेज्जा^३ पाणे अइवायंते वि अन्ने न समणुजाणेज्जा^४ जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं 'मणेणं वायाए काएणं'^५ न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि ।

पढमे भंते ! महव्वए 'उवट्टिओमि सव्वाओ'^६ पाणाइवायाओ वेरमणं ॥

१२. अहावरे दोच्चे भंते ! महव्वए मुसावायाओ वेरमणं सव्वं भंते ! मुसावायं पच्चक्खामि—से कोहा वा लोहा वा भया वा हासां वा नेव सयं मुसं वएज्जा नेवन्नेहि मुसं वायावेज्जा मुसं वयंते वि अन्ने न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि । दोच्चे भंते ! महव्वए उवट्टिओमि सव्वाओ मुसावायाओ वेरमणं ॥

१३. अहावरे तच्चे भंते ! महव्वए अदिन्नादाणाओ वेरमणं सव्वं भंते ! अदिन्नादाणं पच्चक्खामि—से 'गामे वा नगरे वा रण्णे वा'^१ अप्पं वा बहुं वा अणुं वा थूलं वा चित्तमंतं वा अचित्तमंतं वा, नेव सयं अदिन्नं गेण्हेज्जा नेवन्नेहि अदिन्नं गेण्हा-वेज्जा अदिन्नं गेण्हेते वि अन्ने न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि । तच्चे भंते ! महव्वए उवट्टिओमि सव्वाओ अदिन्नादाणाओ वेरमणं ॥

१४. अहावरे चउत्थे भंते ! महव्वए मेहुणाओ वेरमणं सव्वं भंते ! मेहुणं पच्चक्खामि—

१. महव्वए उवट्टिओमि (अचू); ११-१५ सूत्र-पर्यन्तं एष एव पाठो विद्यते ।

२. वातरं (अचू) ।

३. अतोप्रे अगस्त्यचूणौ एकस्य अनिर्णीतपाठस्य उल्लेखः कृतोस्ति—'केति मुत्तमिमं पढंति केति वृत्तिगतं विसेसितं, जहा—'से तं पाणातिवाते चतुव्विहे, तं जहा—दव्वतो खेत्ततो कालतो भावतो । दव्वतो छमु जीवनिक्काएसु, खेत्ततो सव्वलोगे, कालतो दिया वा राओ वा, भावतो रागेण वा दोसेण वा ।' सर्वेषु महाव्रतालापकेषु अनेनैव क्रमेण विमर्शनीयम् ।

४. अइवातेमि (अचू); एवं षोडशसूत्रपर्यन्तं प्रथमपुरुषस्य स्थाने उत्तमपुरुषस्य प्रयोगः ।

५. अइवायावेमि (अचू) ।

६. समणुजाणामि (क, ख, ग, अचू) सर्वत्र ।

७. मणसा वयसा कायसा (अचू); ११ से २२ सूत्रपर्यन्तं एष एव पाठो दृश्यते ।

८. × (अचू), ११ से १६ सूत्रपर्यन्तं एषमेव वर्तते : चूर्णिकृता निर्दिष्टमस्ति स्वयम्—केति 'उवट्टितोमि' त्ति अन्ते पढन्ति (अचू) ।

९. × (अचू) ।

से दिव्वं वा माणुसं वा तिरिक्खजोणियं वा, नेव सयं मेहुणं सेवेज्जा नेवन्नेहिं मेहुणं सेवावेज्जा मेहुणं सेवंते वि अन्ने न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि । चउत्थे भंते ! महव्वए उवट्ठिओमि सव्वाओ मेहुणाओ वेरमणं ॥

१५. अहावरे पंचमे भंते ! महव्वए परिग्गहाओ वेरमणं सव्वं भंते ! परिग्गहं पच्चक्खामि—से 'गामे वा नगरे वा रण्णे' वा' 'अप्पं वा बहुं वा अणुं वा थलं वा चित्तमंतं वा अचित्तमंतं वा', नेव सयं परिग्गहं परिगेण्हेज्जा नेवन्नेहिं परिग्गहं परिगेण्हावेज्जा परिग्गहं परिगेण्हंते वि अन्ने न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि । पंचमे भंते ! महव्वए उवट्ठिओमि सव्वाओ परिग्गहाओ वेरमणं ॥

१६. अहावरे छट्ठे भंते ! वए राईभोयणाओ वेरमणं सव्वं भंते ! राईभोयणं पच्चक्खामि—से असणं वा पाणं वा खाइमं वा साइमं वा नेव सयं राइं भुंजेज्जा नेवन्नेहिं राइं भुंजावेज्जा राइं भुंजंते वि अन्ने न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि । छट्ठे भंते ! वए उवट्ठिओमि सव्वाओ राईभोयणाओ वेरमणं ॥

१७. इच्चेयाइं पंच महव्वयाइं राईभोयणवेरमणछट्ठाइं अत्तहियट्टयाए उपसंपज्जित्ताणं विहरामि ॥

१८. से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे दिया वा राओ वा 'एगओ वा परिसागओ वा सुत्ते वा जागरमाणे वा'—से पुढावि वा भित्ति वा सिलं वा लेलुं वा ससरक्खं वा कायं ससरक्खं वा वत्थं हत्थेण वा पाएण वा 'कट्ठेण वा कलिचेण वा अंगुलियाए वा सलागाए वा सलागहत्थेण वा', न

१. अरण्णे (अचू) ।

२. × (क, ख, ग, घ, जिचू, हाटी) ।

३. × (अचू) ।

४. वए उवट्ठित्ठोमि (अचू) ।

५. रातीभोयणं (अचू) सर्वत्र ।

६. इच्चेइयाइं (ख, ग, घ); इच्चेताणि (अचू) ।

७. ०हियट्टाए (घ, जिचू) ।

८. सुत्ते वा जागरमाणे वा एगओ वा परिसागओ वा (अचू) १६-२३ सूत्रपर्यन्तं एवमेव ज्ञेयम् ।

९. लेलं (ख) ।

१०. अंगुलियाए वा सलागाए वा कट्ठेण वा कलिचेण वा (अचू); अंगुलियाए वा सलागाए वा सलागहत्थेण वा कट्ठेण वा कलिचेण वा (जिचू) ।

आलिहेज्जा न विलिहेज्जा न घट्टेज्जा न भिदेज्जा अन्नं न आलिहावेज्जा न विलिहावेज्जा न घट्टावेज्जा न भिदावेज्जा अन्नं आलिहंतं वा विलिहंतं वा घट्टंतं वा भिदंतं वा न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए कारणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि ।

१६. से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे दिया वा राओ वा एगओ वा परिसामओ वा सुत्ते वा जागरमाणे वा—से उदगं वा ओसं वा हिमं वा महियं वा करगं वा हरतणुगं वा सुद्धोदगं वा उदओल्लं वा कायं उदओल्लं वा वत्थं ससिणिद्धं वा कायं ससिणिद्धं वा वत्थं, न आमुसेज्जा न 'संफुसेज्जा न आवीलेज्जा न पवीलेज्जा' न अक्खोडेज्जा न पक्खोडेज्जा न आयावेज्जा न पयावेज्जा अन्नं न आमुसावेज्जा न 'संफुसावेज्जा न आवीलावेज्जा न पवीलावेज्जा' न अक्खोडावेज्जा न पक्खोडावेज्जा न आयावेज्जा न पयावेज्जा अन्नं आमुसंतं वा 'संफुसंतं वा आवीलंतं वा पवीलंतं' वा अक्खोडंतं वा पक्खोडंतं वा आयावंतं वा पयावंतं वा न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए कारणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि ।

२०. से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे दिया वा राओ वा एगओ वा परिसामओ वा सुत्ते वा जागरमाणे वा—से 'अग्गिण वा' इंगालं वा मुम्मुरं वा अच्चि वा 'जालं वा अलायं वा सुद्धाग्गिण वा उक्कं वा', न उंजेज्जा 'न घट्टेज्जा न उज्जालेज्जा' न निव्वावेज्जा अन्नं न उंजावेज्जा 'न घट्टावेज्जा न उज्जालावेज्जा' न निव्वावेज्जा अन्नं उंजंतं वा 'घट्टंतं वा उज्जालंतं वा' निव्वावंतं वा न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए कारणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि ।

२१. से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे दिया वा राओ

१. तोस्मं (अचू) ।

२. सम्मुसेज्जा ण आपीलेज्जा ण निप्पीलेज्जा (अचू) ।

३. सम्मुसावेज्जा ण आपीलावेज्जा ण निप्पीलावेज्जा (अचू) ।

४. अण्णपि (अचू) ।

५. सम्मुसंतं वा आपीलंतं वा निप्पीलंतं वा (अचू) ।

६. × (अचू) ।

७. अलातं वा जालं वा उक्कं वा सुद्धाग्गिण वा (अचू) ।

८. न घट्टेज्जा न भिदेज्जा न उज्जालेज्जा न पज्जालेज्जा (क, ख, ग, घ) ।

९. न घट्टावेज्जा न भिदावेज्जा न उज्जालावेज्जा न पज्जालावेज्जा (क, ख, ग, घ) ।

१०. घट्टंतं वा भिदंतं वा उज्जालंतं वा पज्जालंतं वा (क, ख, ग, घ) ।

वा एगओ वा परिसागओ वा सुत्ते वा जागरमाणे वा—से सिएण वा विहुयणेण^१ वा तालियंटेण^२ वा पत्तेण वा^३ साहाए वा साहाभंगेण वा पिहुणेण वा पिहुणहत्थेण वा चेलेण चेलकण्णेण वा हत्थेण वा मुहेण वा अप्पणो वा^४ काय बाहिरं वा वि^५ पुग्गलं, न फुमेज्जा न वीएज्जा अन्नं न फुमावेज्जा न वीयावेज्जा अन्नं फुमंतं वा वीयंतं वा न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि ।

२२. से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे दिया वा राओ वा एगओ वा परिसागओ वा सुत्ते वा जागरमाणे वा—से बीएसु वा बीयपइट्टिएसु^६ वा रूढेसु वा रूढपइट्टिएसु वा जाएसु वा जायपइट्टिएसु वा हरिएसु वा हरियपइट्टिएसु वा छिन्नेसु वा छिन्नपइट्टिएसु वा^७ सच्चित्तकोलपडिनिस्सिएसु वा, न गच्छेज्जा न चिट्ठेज्जा न निसीएज्जा न तुयट्टेज्जा अन्नं न गच्छावेज्जा न चिट्ठावेज्जा न निसीयावेज्जा न तुयट्टावेज्जा अन्नं गच्छंतं वा चिट्ठंतं वा निसीयंतं वा तुयट्टंतं वा न समणुजाणेज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते ! पडिक्कमामि निदामि गरिहामि अप्पाणं वोसिरामि ।

२३. से भिक्खू वा भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे दिया वा राओ वा एगओ वा परिसागओ वा सुत्ते वा जागरमाणे वा—से कीडं वा पयंगं वा कुथुं वा पिबोलियं वा हत्थंसि^८ वा पायंसि वा^९ वाहुंसि वा ऊरुंसि वा^{१०} उदरंसि वा सीसंसि वा वत्थंसि वा पडिग्गहंसि वा^{११} रयहरणंसि वा^{१२} गोच्छगंसि वा उंडगंसि वा दंडगंसि वा पीढगंसि वा^{१३} फलगंसि वा सेज्जंसि वा संथारगंसि वा अन्नयरंसि वा^{१४} तहप्पगारे उवगरणजाए तओ संजयामेव पडिलेहिय-पडिलेहिय पमज्जिय-पमज्जिय एगंतमवणेज्जा^{१५} नो थं संघायमावज्जेज्जा ।

१. अजयं चरमाणो^{१६} उ^{१७} पाणभूयाइं^{१८} हिंसईं^{१९} ।

बंधईं^{२०} पावयं कम्मं तं से होइ कडुयं फलं ॥

१. विहुवणेण (अचू) ।	उदरंसि वा पातंसि वा रयहरणंसि वा गोच्छ-
२. तालवेटेण (अचू) ।	गंसि वा डंडगंसि वा कंबलंसि वा उंदुयंसि वा
३. वा पत्तभंगेण वा (क, ख, ग, घ) ।	पीढगंसि वा (अचू) ।
४.५. × (अचू) ।	१२. तं संजयामेव एकते अवणेज्जा (अचू) ।
६. बीयपइट्टेसु (क, ख, ग, घ) ।	१३. ° माणस्स (अचू) सर्वत्र ।
७. वा सच्चित्तेसु वा (क, ख, ग, घ) ।	१४. य (ख, ग) षष्ठ-श्लोकपर्यन्तं एवमेव ;
८. अहवा हत्थे सिता (अचू) ।	× (अचू) सर्वत्र ।
९. वा कंबलंसि वा पायपुंछगंसि (क, ख, ग) ।	१५. ° भूताणि (अचू) सर्वत्र ।
१०. उदरंसि वा वत्थंसि वा रयहरणंसि वा (हाटी) ।	१६. हिंसतो (अचू, जिचू) षष्ठ-श्लोकपर्यन्तम् ।
११. वाहुंसि वा उरंसि वा सीसंसि वा ऊरुंसि वा	१७. बज्झइ (अचू) नवम-श्लोकपर्यन्तम् ।

२. अजयं चिट्ठमाणो उ पाणभूयाइं हिंसई ।
बंधई पावयं कम्मं तं से होइ कडुयं फलं ॥
३. अजयं आसमाणो उ पाणभूयाइं हिंसई ।
बंधई पावयं कम्मं तं से होइ कडुयं फलं ॥
४. अजयं सयमाणो' उ पाणभूयाइं हिंसई ।
बंधई पावयं कम्मं तं से होइ कडुयं फलं ॥
५. अजयं भुंजमाणो उ पाणभूयाइं हिंसई ।
बंधई पावयं कम्मं तं से होइ कडुयं फलं ॥
६. अजयं भासमाणो उ पाणभूयाइं हिंसई ।
बंधई पावयं कम्मं तं से होइ कडुयं फलं ॥
७. कहं चरे ? कहं चिट्ठे ? कहमासे ? कहं सए ?
कहं भुंजतो भासंतो पावं कम्मं न बंधई ? ॥
८. 'जयं चरे जयं चिट्ठे' जयमासे जयं सए ।
जयं भुंजतो भासंतो पावं कम्मं न बंधई ॥
९. सव्वभूयप्पभूयस्स सम्मं भूयाइं पासओ ।
पिहियासवस्स दंतस्स पावं कम्मं न बंधई ॥
१०. पढमं' नाणं तओ दया एवं चिट्ठइ सव्वसंजए ।
अण्णाणी कि काही' ? कि वा नाहिइ छेय पावगं ?
११. सोच्चा जाणइ कल्लाणं सोच्चा जाणइ पावगं ।
उभयं पि जाणई सोच्चा जं छेयं तं समायरे ॥
१२. जो जीवे वि न याणाइ' अजीवे' वि न याणई ।
जीवाजीवे अयाणंतो कहं सो नाहिइ संजमं ?
१३. जो जीवे वि वियाणाइ' अजीवे वि वियाणई ।
जीवाजीवे वियाणंतो सो हु नाहिइ संजमं ॥
१४. जया 'जीवे अजीवे' य दो वि एए वियाणई ।
तया गइं बहुविहं सव्वजीवाण जाणई ॥
१५. जया गइं बहुविहं सव्वजीवाण जाणई ।
तया पुण्णं च पावं च बंधं मोक्खं च" जाणई ॥

१. सुतमाणस्स (अचू, जिचू) ।

२. सुवे (अचू) अघेपि ।

३. जतं गच्छे जतं चिट्ठे (सू० चू०, पृ० १७०) ।

४. भूताणि (अचू) ।

५. पढमं नाणं ततो दया, एवं चिट्ठति सव्वसंजते ।

अण्णाणी कि काहिति ? कि वा नाहिनि छेय-
पावगं ? (सू० चू०, पृ० १५६)

६. करिस्सति (अचू); काहिति (जिचू) ।

७. याणति (अचू) ।

८. अजजीवे (अचू) ।

९. कह (अचू) ।

१०. वित्ताणति (अचू) ।

११. जीवमजीवे (क, ख, ग, घ) ।

१२. पि (अचू) ।

१६. जया पुणं च पावं च बंधं मोक्खं च जाणई ।
तया निव्विदए' भोए जे दिव्वे जे य माणुसे ॥
१७. जया निव्विदए भोए जे दिव्वे जे य माणुसे ।
तया चयइ' संजोगं सन्धितरवाहिरं ॥
१८. जया चयइ संजोगं सन्धितरवाहिरं ।
तया मुडे भवित्ताणं पव्वइए' अणगारियं ॥
१९. जया मुडे भवित्ताणं पव्वइए अणगारियं ।
तया संवरमुक्किट्टुं धम्मं फासे' अणुत्तरं ॥
२०. जया संवरमुक्किट्टुं धम्मं फासे अणुत्तरं ।
तया धुणइ कम्मरयं अबोहिकलुसं कडं ॥
२१. जया धुणइ कम्मरयं अबोहिकलुसं कडं ।
तया सव्वत्तगं' नाणं दंसणं चाभिगच्छई ।
२२. जया सव्वत्तगं' नाणं दंसणं चाभिगच्छई ।
तया लोगमलोगं च 'जिणो जाणइ केवली' ॥
२३. जया लोगमलोगं च जिणो जाणइ केवली ।
तया जोगे निरु'भित्ता सेलेसि पडिवज्जई ॥
२४. जया जोगे निरु'भित्ता सेलेसि पडिवज्जई ।
तया कम्मं खवित्ताणं सिद्धि गच्छइ नीरओ ॥
२५. जया कम्मं खवित्ताणं सिद्धि गच्छइ नीरओ ।
तया लोग मत्थयत्थो सिद्धो हवइ सासओ ॥
२६. सुहसायगस्स' समणस्स सायाउलगस्स' निगामसाइस्स' ।
उच्चोलणापहोइस्स दुलहा सुग्गइ तारिसगस्स ॥
२७. तवोगुणपहाणस्स उज्जुमइ खंतिंसंजमरयस्स ।
परीसहे' जिणंतस्स सुलहा' सुग्गइ तारिसगस्स ॥
(पच्छा वि ते पयाया खिप्पं गच्छंति अमरभवणाइं ।
जेसि पिओ तवो संजमो य खंती य बंभचेरं च ॥")

१. णिविदति (अचू) ।

२. जहति (अचू, जिचू) ।

३. पव्वए (ग); पव्वति (अचू); प्रव्रजति
(हाटी) ।

४. फासइ (घ); पासे (अचूपा) ।

५. सव्वत्थगं (जिचू) ।

६. दो वि एते वियाणइ (जिचू) ।

७. सुहसीलगस्स (अचू); सुहसायगस्स (अचूपा) ।

८. साताकुलगस्स (अचू) ।

९. निकाम० (अचू); ° सायस्स (जिचू) ।

१०. सुलभिता (अचू) ।

११. × (अचू, जिचू, हाटी) ।

२८. इच्चेयं छज्जीवणियं सम्मद्दिट्ठी सया जए ।
 दुलहं' लभित्तु सामण्णं कम्मुणा न विराहेज्जासि' ॥
 —त्ति बेमि ॥

-
१. दुल्लभं (अचूपा)
 २. विराहेज्जा (अचू);
 विराहेज्जासि (अचूपा) ।

पंचमं अज्भयणं पिंडेसणा : पढमोद्देसो

<p>१. संपत्ते भिक्खकालम्मिं इमेण कमजोमेण</p> <p>२. से गामे वा नगरे वा चरे मंदमणुव्विग्गो</p> <p>३. पुरओ^१ जुगमायाए^२ वज्जंतो^३ वीयहरियाइं</p> <p>४. ओवायं विसमं खाणुं संकमेण न गच्छेज्जा</p> <p>५. पवडंते व से तत्थ हिसेज्ज पाणभूयाइं^४</p> <p>६. तम्हा तेण न गच्छेज्जा सइ अन्नेण मग्गेण</p> <p>७. इंगालं छारियं रासि 'ससरक्खेहि पाएहि'^५</p>	<p>असंभंतो अमुच्छिओ । भत्तपाणं गवेसए ॥</p> <p>गोयरग्गओ मुणी । अव्वक्खित्तेण^१ चैयसा ॥</p> <p>पेहमाणो महिं चरे । पाणे य दगमट्टियं ॥</p> <p>विज्जलं परिवज्जए । विज्जमाणे परक्कमे ॥</p> <p>पक्खलंते^२ व संजए । तसे अदुव थावरे ॥</p> <p>संजए सुसमाहिए । जयमेव परक्कमे^३ ॥</p> <p>तुसरसि च गोमयं । संजओ तं 'न अक्कमे'^४ ॥</p>
---	--

-
१. भिक्खुं (क, ग) ।
 २. अवक्खित्तेण (अचू); अव्वक्खित्तेण (ग) ।
 ३. सव्वतो (अचूपा); सव्वत्तो (जिचूपा) ।
 ४. °मादाय (अचूपा) ।
 ५. वज्जंतो (अचू) ।
 ६. पक्खुलंते (अचू) ।
 ७. °भूते य (अचू, जिचू) ।
 ८. अस्य श्लोकस्यानन्तरं अगस्त्यचूणौ निम्न-
श्लोको विद्यते—

- चलं कट्ठं सिलं वा वि, इट्ठालिं वा वि संकमो ।
ण तेण भिक्खुं गच्छेज्जा, दिट्ठो तत्थ असंजमो ॥
- स्वीकृत वाचनायामयं श्लोकः ६५, ६६
श्लोकयोराद्यस्य आद्यस्य चरणद्वयस्य
योगेन किञ्चित् परिवर्तनयुक्तो निष्पन्नो
भवति । अगस्त्यसिंहस्थविरेण त्रिभ्रवाचनाया
उल्लेखः कृतोस्ति—अयं केसिचि सिलोगो
उवरि भण्णिहिंति ।
९. ससरक्खेण पाएण (अचू) ।
 १०. नऽइक्कमे (क, ख, ग, घ) ।

८. न चरेज्ज वासे वासंते महियाए व पढंतीए ।
महावाए व वायंते तिरिच्छसंपाइमेसु वा ॥
९. न चरेज्ज वेससामंते बंभचेरवसाणुए ।
बंभयारिस्स दंतस्स होज्जा तत्थ विसोत्तिया ॥
१०. अणायणे चरंतस्स संसग्गीए अभिक्खणं ।
होज्ज वयाणं पीला सामण्णम्मि य संसओ ॥
११. तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
वज्जए वेससामंतं मुणी एगंतमस्सिए ॥
१२. साणं सूइयं गावि दित्तं गोणं हयं गयं ।
संडिब्भं कलहं जुद्धं दूरओ परिवज्जए ॥
१३. अणुन्तए नावणए अप्पहिट्ठे अणाउले ।
इंदियाणि जहाभागं दमइत्ता मुणी चरे ॥
१४. दवदवस्स न गच्छेज्जा भासमाणो यं गोयरे ।
हसंतो नाभिगच्छेज्जा 'कुलं उच्चावयं' सया ॥
१५. आलोयं थिग्गलं दारं संधिं दगभवणाणि य ।
चरंतो न विणिज्जाए संकट्टाणं विवज्जए ॥
१६. रण्णो गिह्वईणं च रहस्सारविस्वयाणं य ।
संकिलेसकरं ठाणं दूरओ परिवज्जए ॥
१७. पडिकुट्टकुलं न पविसे मामगं परिवज्जए ।
अचियत्तकुलं न पविसे चियत्तं पविसे कुलं ॥
१८. साणीपावारपिहियं अप्पणा नावपंगुरे ।
कवाडं नो पणोल्लेज्जा 'ओग्गहंसि अजाइया' ॥
१९. गोयरग्गपविट्ठो उ वच्चमुत्तं न धारए ।
ओगासं फासुयं नच्चा अणुणवियं वोसिरे ॥

१. बंभचारि° (अचूपा); °वसाणुगे (अचू);
°वसाणए (हाटी) ।

२. अणाययणे (अचू) ।

३. °ग्गीय (जिचू) ।

४. एवं (अचू) ।

५. सूयं (क, ख, ग, घ); सूवियं (अचू, जिचू) ।

६. संडिब्भं (हाटी) ।

७. अणाविले (अचू) ।

८. जहाभागं (जिचू) ।

९. चरेज्जा (अचू) ।

१०. वि (अचू); व (हाटी) ।

११. कुलमुच्चा° (अचू) ।

१२. गह्वतीणं (अचू) ।

१३. °याणि (ख) ।

१४. मामकं (अचू) ।

१५. अच्चियत्त° (अचू) ।

१६. ण अवंगुरे (अचू) ।

१७. आगाहं सिअ जाइया (अचू) ।

१८. ओवासं (अचू) ।

१९. अणुण्णाते तु (अचू); अणुणवित्तु (जिचू) ।

२०. 'नीयदुवारं तमसं' कोट्टुणं परिवज्जए ।
अचक्खुविसओ जत्थ पाणा दुप्पडिलेहगा ॥
२१. जत्थ पुप्फाइ वीयाइं विप्पइण्णाइं कोट्टुए ।
अहुणोवलित्तं उल्लं दट्ठुणं परिवज्जए ॥
२२. एलगं दारगं साणं वच्छभं वावि कोट्टुए ।
उल्लंघिया न पविसे विऊहिताण व संजए ॥
२३. असंसत्तं पलोएज्जा नाइदुरावलोए ।
उप्फुल्लं न विणिज्जाए नियट्टेज्ज अयंपिरो' ॥
२४. अइभूमि न गच्छेज्जा गोयरग्गओ मुणी ।
कुलस्स भूमि जाणित्ता' मियं भूमि परक्कमे ॥
२५. तत्थेव पडिलेहेज्जा भूमिभागं वियक्खणो ।
'सिणाणस्स य' वच्चस्स संलोगं परिवज्जए ॥
२६. दगमट्टियआयाणं' वीयाणि' हरियाणि य ।
परिवज्जंतो चिट्ठेज्जा सव्विदियसमाहिए' ॥
२७. तत्थ से चिट्टुमाणस्स आहरे पाणभोयणं ।
अकप्पियं न इच्छेज्जा' पडिगाहेज्ज कप्पियं ॥
२८. आहरंती सिया तत्थ परिसाडेज्ज भोयणं ।
देंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
२९. सम्मद्दुमाणी पाणाणि वीयाणि हरियाणि य ।
असंजमकरि' नच्चा तारिसं' परिवज्जए ॥
३०. साहट्टु निक्खवित्ताणं सच्चित्तं घट्टियाण' य ।
तहेव समणट्टाए उदगं संपणोत्तिया ॥
३१. आगाहइत्ता' चलइत्ता आहरे पाणभोयणं ।
देंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
३२. पुरेकम्मणे' हत्थेण दब्बीए भायणेण वा ।
देंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥

१. नीयदुवार तमसं (अचू) ।

२. वच्छतं (अचू) ।

३. अयंपुरो (अचू) ।

४. णाऊण (अचू) ।

५. आसिणाणस्स (अचू) ।

६. 'आयाणे (क, ख, ग, घ, अचू) ।

७. वितियाणि (अचू) ।

८. °समाहितो (अचू) ।

९. गिण्हेज्जा (क, घ, हाटी); इच्छेज्ज (अचू) ।

१०. °करो (अचू) ।

११. तारिसि (हाटी) ।

१२. घट्टिऊण (अचू); घट्टियाणी (क, ख, ग) ।

१३. ओगा° (जिचू, हाटी) ।

१४. पुरेकम्मकतेण (अचू) ।

३३. एवं उदओल्ले ससिणिद्धे ससरक्खे मट्टिया ऊसे ।
हरियाले हिगुलए मणोसिला अंजणे लोणे ॥
३४. गेरुय वण्णिय सेडिय सोरट्टिय पिट्ट कुक्कुस कए य ।
उक्कट्टमसंसट्ठे संसट्ठे चैव बोधव्वे ॥
३५. असंसट्ठेण हत्थेण दव्वीए भायणेण वा ।
दिज्जमाणं न इच्छेज्जा पच्छाकम्मं जहिं भवे ॥
३६. संसट्ठेण हत्थेण दव्वीए भायणेण वा ।
दिज्जमाणं पडिच्छेज्जा जं तत्थेसणियं भवे ॥
३७. दोण्हं तु भुंजमाणं एगो तत्थ निमंतए ।
दिज्जमाणं न इच्छेज्जा छंदं से पडिलेहए ॥
३८. दोण्हं तु भुंजमाणं दोवि तत्थ निमंतए ।
दिज्जमाणं पडिच्छेज्जा जं तत्थेसणियं भवे ॥
३९. 'गुव्विणीए उवन्नत्थं' विविहं पाणभोयणं ।
भुज्जमाणं विवज्जेज्जा भुत्तसेसं पडिच्छए ॥
४०. सिया य समणट्टाए गुव्विणी कालमासिणी ।
उट्टिया वा निसीएज्जा निसन्ना वा पुणुट्टए ॥

१. ३३, ३४ एते द्वे अपि सङ्ग्रहगाथे स्तः चूर्णद्वये
सप्तदशश्लोकाः व्याख्याताः सन्ति --

१. उदउल्लेण हत्थेण, दव्वीए भायणेण वा ।
द्वैतियं पडियाइक्खे, न मे कप्पति तारिसं ॥
२. ससिणिद्धेण हत्थेण
३. ससरक्खेण ,,
४. मट्टियागतेण ,,
५. ऊसगतेण ,,
६. हरितालगतेण ,,
७. हिगोलुयगतेण ,,
८. मणोसिलागतेण ,,
९. अंजणगतेण ,,
१०. लोणगतेण ,,
११. गेरुयगतेण ,,
१२. वण्णियगतेण ,,
१३. सेडियगतेण ,,
१४. सोरट्टियगतेण ,,
१५. पिट्टगतेण ,,
१६. कुक्कुसगतेण ,,
१७. उक्कुट्टगतेण ,,

प्रतीयन्ते एतेषां श्लोकानां सङ्क्षेपीकरणाय
द्वे सङ्ग्रहगाथे विनिर्मिते । अर्वाचीनादर्शेषु एते
एव प्रचलिते स्तः । हारिभद्रीयटीकायामपि एते
एव व्याख्याते ।

२. गुव्विणीयमुवण्णत्थं (अचू) ।

३. भुंजमाणं (क, ख, ग, घ) ।

४. चूर्णद्वयेपि ४०-४३ श्लोकानां स्थाने पट्चर-
णात्मकं श्लोकद्वयं विद्यते—

सिया य समणट्टाए, गुव्विणी कालमासिणी ।

उट्टिया वा णिसीएज्जा, णिसण्णा वा पुणुट्टए ।

द्वैतियं पडियाइक्खे ण मे कप्पति तारिसं ॥

थणमं पज्जेमाणी, दारगं वा कुमारियं ।

तं निक्खिवित्तु रोयंतं, आहरे पाण-भोयणं ।

द्वैतियं पडियाइक्खे ण मे कप्पति तारिसं ॥

अगस्स्यसिहस्थविरेण 'थणमं पज्जेमाणी'

अस्य श्लोकस्य व्याख्यायां एवं स्पष्टीकृतम्—

पुत्रवभणितं सुत्तसिन्धोगदं वित्तीमे अनुसरि-

ज्जति—

द्वैतियं पडियाइक्खे, ण मे कप्पति तारिसं ।

अहवा दिवइहसिलोगो ।

४१. तं भवे भक्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ।
४२. थणगं पिज्जेमाणी दारगं वा कुमारियं ॥
 तं निक्खित्तु रोयंतं आहरे पाणभोयणं ।
४३. तं भवे भक्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ॥
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ।
४४. जं भवे भक्तपाणं तु कप्पाकप्पम्मि संकियं ।
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
४५. दग्गवारएण पिहियं नीसाए' पीढएण वा ।
 लोढेण वा वि लेवेण सिलेसेण व केणई ॥
४६. तं च उड्ढिदिया देज्जा 'समणट्टाए व दावए' ।
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
४७. असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणेज्ज सुणेज्जा वा 'दाणट्टा पगडं' इमं ॥
४८. 'तं भवे' भक्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
४९. असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणेज्ज सुणेज्जा वा 'पुण्णट्टा पगडं' इमं ॥
५०. तं भवे भक्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
५१. असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणेज्ज सुणेज्जा वा 'वणिमट्टा पगडं' इमं ॥
५२. तं भवे भक्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
५३. असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
 जं जाणेज्ज सुणेज्जा वा 'समणट्टा पगडं' इमं ॥
५४. तं भवे भक्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
 दैतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
५५. उद्देसियं कीयगडं पूईकम्मं च आहडं ।
 अजभोयरं पामिच्चं मीसजायं च वज्जए ॥

१. गिस्साए (जिच्चु) ।

२. त्तमणट्टाए दायमे (अच्चु) ।

३. दाणट्टप्पगडं (अच्चु, जिच्चु) ।

४. तारिसं (क, अच्चु, हाटी); अयं श्लोको जिन-
 दासच्चूणौ नास्ति व्याख्यातः ।

५. पुण्णट्टपगडं (अच्चु, जिच्चु) ।

६, ८, १०. चूणिद्वयेपि नैते श्लोका व्याख्याताः ।

७. वणिमट्टप्पगडं (अच्चु, जिच्चु) ।

९. समणट्टप्पगडं (अच्चु, जिच्चु) ।

५६. उगमं से' पुच्छज्जा कस्सट्ठा केण वा कडं' ? ।
सोच्चा निस्संकिर्यं सुद्धं पडिगाहेज्ज संजए ॥
५७. असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
'पुप्फेसु होज्ज उम्मीसं बीएसु हरिएसु वा' ॥
५८. 'तं भवे' भत्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
देतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
५९. असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
उदगम्मि होज्ज निक्खित्तं उत्तिगपणगेसु वा ॥
६०. 'तं भवे' भत्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
देतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
६१. असणं पाणगं वा वि खाइमं साइमं तथा ।
तेउम्मि' होज्ज निक्खित्तं तं च संघट्टिया दए ॥
६२. तं भवे भत्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
देतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
६३. एव' उस्सक्किया ओसक्किया उज्जालिया पज्जालिया निव्वाविया ।
उस्सिचिया निस्सिचिया ओवत्तिया ओयारिया दए ॥

१. से य (जिचू) ।

२. कयं (अचू) ।

३. पुप्फेहि होज्ज उम्मिस्सं बीएहि हरिएहि वा
(अचू) ।

४. तारिसं (क, अचू); अयं श्लोको जिनदासचूर्णो
नास्ति ।

५. तारिसं (क, अचू); जिनदासचूर्णो 'देतियं
पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं' चरणद्वयमेव
विद्यते ।

६. अगणिम्मि (अचू) ।

७. अगस्त्यचूर्णो एष श्लोको नास्ति व्याख्यातः ।

८. अगस्त्यचूर्णो उस्सक्कियादिपदानां स्वतन्त्राः
श्लोकाः वर्तन्ते, जिनदासचूर्णावपि । हारि-
भद्रीयटीकायां अर्वाचीनादर्शेषु च एकैत्र
सङ्ग्रहाया उपलभ्यते । अगस्त्यचूर्णोः पाठः
एवमस्ति—

असणं पाणगं वावि, खादिमं सादिमं तथा ।
अगणिम्मि होज्ज निक्खित्तं, तं च उस्सक्किया
दए ॥

असणं पाणगं वा वि, खादिमं सादिमं तथा ।

अगणिम्मि होज्ज निक्खित्तं, तं च ओसक्किया
दए ॥

..... तं च उज्जालिया दए

..... तं च विज्झविया ,,

..... तं च उस्सिचिया ,,

..... तं च उक्कड्डिया ,,

..... तं च निस्सिचिया ,,

..... तं च ओवत्तिया ,,

..... तं च ओयारिया ,,

जिनदासचूर्णोः पाठे सप्तपदान्येव दृश्यन्ते —

१. उस्सक्किया

२. उज्जालिया

३. निव्वाविया

४. उस्सिचिया

५. निस्सिचिया

६. उवत्तिया

७. ओयारिया ।

६४. तं भवे भक्तपाणं तु दैतिय पडियाइक्खे	संजयाण अकप्पियं । न मे कप्पइ तारिसं ॥
६५. होज्ज ^१ कट्ठं मिलं वा वि ठवियं संकमट्टाए	इट्टालं वा वि एगया । तं च होज्ज चलाचलं ॥
६६. न तेण भिक्खू मच्छेज्जा गभीरं भुसिरं चेव	दिट्ठो तत्थ असंजमो । सव्विदियसमाहिए ॥
६७. निस्सेणिं फलगं पीढं मंचं कीलं च पासायं	उस्सवित्ताणमारुहे । समणट्टाए व दावए ॥
६८. दुरूहमाणी पवडेज्जा पुढविजीवे ^२ वि हिसेज्जा	हत्थं पायं व लूसए । जे य तन्निस्सिया जगा ॥
६९. एयारिसे महादोसे तम्हा ^३ मालोहडं भिक्खं	जाणिऊण महेसिणो । न पडिगेण्हंति संजया ॥
७०. कदं मूलं पलवं वा तुंबागं सिगवेरं च	आमं छिन्नं व सन्निरं । आमगं परिवज्जए ॥
७१. तहेव सत्तुचुण्णाइं सक्कुलिं फाणियं पूयं ^४	कोलचुण्णाइं आवणे । अन्नं वा वि तथाविहं ॥
७२. विक्कायमाणं पसढं दैतियं पडियाइक्खे	'रण परिफासियं' ^५ । न मे कप्पइ तारिसं ॥
७३. बहु-अट्टियं पुग्गलं अत्थियं ^६ तिदुयं बिल्लं	अणिमिसं वा बहु-कंटयं । उच्छुखंडं व ^७ सिबालि ॥
७४. अप्पे सिया भोयणजाए दैतियं पडियाइक्खे	बहु-उज्जिभय-घम्मिए । न मे कप्पइ तारिसं ॥
७५. तहेवुच्चावयं पाणं संसेइमं चाउलोदगं	अदुवा वारघोयणं ^८ । अट्टणाघोयं ^९ विवज्जए ॥

१. ६५-६९ श्लोकानां स्थाने अगस्त्यचूणी त्रयः
श्लोका विशन्ते, तेषु च पाठभेदान्विता सन्ति,
यथा—
गंभीरं भुसिरं चेव, सव्विदियसमाहिते ।
निस्सेणी फलगं पीढं, उस्सवेत्ताण आरुहे ॥
मंचं कीलं च पासायं, समणट्टाए दावणे ।
दुरूहमाणे पवडेज्जा, हत्थं पायं विलूसए ॥
पुढविक्कायं विहिसेज्जा, जे वा तण्णिस्सिया जगा ।
तम्हा मालोहडं भिक्खं, ण पडिग्गाहेज्ज संजते ॥
इष्टव्यं अस्यैव अध्ययनस्य षष्ठश्लोकस्य

पाठभेदटिप्पणम् ।
२. पुढविक्कायं (त्रिचू) ।
३. हंदि (हाटीपा) ।
४. बुधं (अचू) ।
५. रयेण परिवासियं (अचू) ।
६. अन्धियं (अचू) ।
७. च (क, ख, घ, अचू) ।
८. वालघोवणं (अचू) ।
९. अभिणवघोतं (अचू) ।

७६. जं जाणेज्ज चिराघोयं मईए दंसणेण' वा ।
'पडिपुच्छिऊण सोच्चा वा'^१ जं च निस्संकियं भवे ॥
७७. अज्जीवं' परिणयं नच्चा पडिगाहेज्ज संजए ।
अह संकियं भवेज्जा आसाइत्ताण रोयए ॥
७८. थोवमासायणट्टाए हत्थगम्मि दलाहि मे ।
मा मे अच्चंबिलं पूइं नालं तण्हं विणित्तए'^४ ॥
७९. तं च अच्चंबिलं पूइं नालं तण्हं विणित्तए ।
दैंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥
८०. तं च होज्ज अकामेणं विमणेण पडिच्छियं ।
तं अप्पणा'^५ न पिबे नो वि अन्नस्स दावए ॥
८१. एगंतमवक्कमिक्का जयं परिट्टवेज्जा 'अचित्तं पडिलेहिया'^६ ।
परिट्टप्प'^७ पडिक्कमे ॥
८२. सिया य गोयरग्गओ इच्छेज्जा परिभोत्तुयं'^८ ।
कोट्टुयं भित्तिमूलं वा पडिलेहिक्काण फासुयं ॥
८३. अप्पणवेत्तु मेहावी पडिच्छन्नम्मि संवुडे ।
हत्थगं संपमज्जिता तत्थ भुंजेज्ज संजए ॥
८४. तत्थ से भुंजमाणस्स अट्टियं कंटओ सिया ।
तण-कट्ट-सक्करं 'वा वि'^९ अन्नं वा वि तहाविहं ॥
८५. तं उक्खिवित्तु न निक्खिवे आसएण न छड्डए ।
हत्थेण तं गहेऊणं एगंतमवक्कमे ॥
८६. एगंतमवक्कमिक्का अचित्तं पडिलेहिया ।
जयं'^{१०} परिट्टवेज्जा परिट्टप्प पडिक्कमे ॥
८७. सिया य भिक्खू इच्छेज्जा सेज्जमागम्म भोत्तुयं ।
सपिंडपायमागम्म उंडुयं'^{११} पडिलेहियः ॥
८८. विणएण पविसित्ता सगासे'^{१२} गुरुणो भुणी ।
इरियावहियमायाय'^{१३} आगओ य पडिक्कमे ॥
८९. आभोएत्ताण नीसेसं अइयारं'^{१४} जहक्कमं ।
गमणागमणे चेव भत्तपाणे व'^{१५} संजए ॥

१. दरिसणेण (जिचू) ।

९. चापि (हाटी) ।

२. पडिपुच्छित्ताण सोच्चाण (अचू, जिचू) ।

१०. जयणाए (अचू) ।

३. अज्जीवं (अचू) ।

११. उण्णयं (अचू) ।

४. विणित्तए (अचू) ।

१२. सगासं (अचू) ।

५. अप्पणा वि (अचू) ।

१३. रियां (अचू); °मायाए (ख) ।

६. अच्चित्तै बहुफासुए (जिचू) ।

१४. अइयारं च (क, ग, घ, हाटी) ।

७. पडि (हाटी) ।

१५. य (क, ख, ग, घ, हाटी) ।

८. °भोत्तयं (अचू, जिचू) ।

६०. उज्जुपण्णो अणुविवरगो अब्बक्खित्तेण चेषसा ।
आलोए' गुरुसगासे जं जहा गहियं भवे ॥
६१. न सम्ममालोइयं होज्जा पुण्वि पच्छा व जं कडं ।
पुणो पडिक्कमे तस्स वीसट्ठो चितए इमं ॥
६२. अहो! 'जिणेहि असावज्जा' वित्ती साहूण देसिया ।
मोक्खसाहणहेउस्स साहुदेहस्स धारणा ॥
६३. नमोक्कारेण पारेत्ता करेत्ता जिणसंथवं ।
सज्झायं पट्टवेत्ताणं वीसमेज्ज' खणं मुणी ॥
६४. वीसमंतो' इमं चित्ते 'हियमट्ठं लाभमट्ठिओ' ।
जइ' मे अणुग्गहं कुज्जा साहू होज्जामि तारिओ ॥
६५. साहवो तो चियत्तेणं निमतेज्ज जहक्कमं ।
जइ तत्थ केइ' इच्छेज्जा तेहि सद्धि तु भुंजए ॥
६६. अह कोइ' न इच्छेज्जा तओ भुंजेज्ज एक्कओ ।
आलोए' भायणे साहू जयं अपरिसाडयं' ॥
६७. तित्तगं व कड्डयं व कसायं अंबिलं व' महुरं लवणं वा ।
एय लद्धमन्नट्ठ' पउत्तं महु-घयं व भुंजेज्ज संजए ॥
६८. अरसं विरसं वा वि सूइयं' वा असूइयं ।
उल्लं वा जइ वा सुक्कं मंथु-कुम्मास-भोयणं ॥
६९. उप्पणं नाइहीलेज्जा अप्पं पि' बहु फासुयं ।
मुहालद्धं मुहाजीवी भुंजेज्जा दोसवज्जियं ॥
१००. दुल्लहा उ' मुहादाई मुहाजीवी वि दुल्लहा ।
मुहादाई मुहाजीवी दो वि गच्छंति सोग्गइं ॥
- ति बेमि ॥

१. आलोएज्ज (अचू) ।
२. जिणेहसावज्जा (जिचू) ।
३. वित्समेज्जा (अचू) ।
४. वित्समंतो (अचू) ।
५. हियमत्थं लाभमत्थिओ (अचू) ।
६. जइ (अचू) ।
७. कोइ (जिचू) ।
८. केति (अचू) ।

९. आलोग (अचू, जिचू) ।
१०. 'साडियं (क, ख, ग, घ, जिचू) ।
११. × (ग, घ) ।
१२. लद्ध अण्णट्ठ (अचू) ।
१३. सूचितं (अचू, जिचू) ।
१४. वा (क, ख, ग, घ, हाटी) ।
१५. हु (अचू) ।

बीओ उहेसो

१०१. पडिग्गहं संलिहत्ताणं लेव-मायाए' संजए ।
दुगंधं वा सुगंधं वा सव्वं भुंजे न छड्डुए' ॥१॥
१०२. सेज्जा निसीहियाए समावन्तो व' गोयरे ।
अयावयट्टा' भोच्चाणं जइ तेणं न संथरे ॥२॥
१०३. तओ कारणमुप्पन्ने भत्तपाणं गवेसए ।
विहिणा 'पुव्व-उत्तेण'" इमेणं उत्तरेण य ॥३॥
१०४. कालेण निक्खमे भिक्खू 'कालेण य'" पडिक्कमे ।
अकालं च विवज्जेत्ता काले कालं समायरे ॥४॥
१०५. अकाले चरसि' भिक्खू' कालं न पडिलेहसि ।
अप्पाणं च किलामेसि सन्निवेसं च गरिहसि' ॥५॥
१०६. सइ काले चरे'" भिक्खू कुज्जा पुरिसकारियं'" ।
अलाभो त्ति न सोएज्जा तवो त्ति अहियासए ॥६॥
१०७. तहेवुच्चावया पाणा भत्तट्टाए समागया ।
त-उज्जुयं'" न गच्छेज्जा जयमेव परक्कमे'" ॥७॥
१०८. गोयरग्ग-पविट्ठो उ'" न निसीएज्ज'" कत्थई ।
कहं च'" न पबंघेज्जा चिट्ठित्ताण व संजए ॥८॥
१०९. अग्गं फलिहं दारं कवाडं वा वि संजए ।
अवलंबिया न चिट्ठेज्जा गोयरग्गओ मुणी ॥९॥
११०. समणं'" माहणं वा वि किविणं वा वणीमगं ।
उवसंकमंतं भत्तट्टा पाणट्टाए व संजए ॥१०॥
१११. तं अइक्कमित्तु न पविसे न चिट्ठे चक्खु-गोयरे ।
एगंतमवक्कमित्ता तत्थ चिट्ठेज्ज संजए ॥११॥

१. मायाइ (ख); मायाय (ग); मादाय (अचूपा) ।
२. उज्जए (हाटी) ।
३. य (क, ख, ग, अचू) ।
४. °धयट्ठं (अचू) ।
५. °वुत्तेण (अचू); पुव्वभणिएणं (जिचू) ।
६. कालेणव (अचू) ।
७. चरसी (जिचू) ।
८. भिक्खो (अचू) ।
९. गरहसि (अचू) ।
१०. चरं (अचूपा) ।

११. °गारियं (अचू) ।
१२. तो उज्जुयं (अचू) ।
१३. पडिक्कमे (अचू) ।
१४. य (ग) ।
१५. णिसिएज्ज (अचू) ।
१६. वा (अचू) ।
१७. ११०., १११ श्लोकयोः स्थाने चूणिद्वये एक एव श्लोको विद्यते—
समणं माहणं वावि, किवणं वा वणीमगं ।
तमतक्कम ण पविसे, ण चिट्ठे चक्खुफासओ ॥

११२. वणीमगस्स वा तस्स दायगस्सुभयस्स वा ।
अप्पत्तियं सिया होज्जा लहुत्तं^१ पवयणस्स वा ॥१२॥
११३. पडिसेहिए व दिन्ने^२ वा तओ तम्मि नियत्तिए ।
उवसंकमेज्ज भत्तट्ठा पाणट्ठाए व संजए ॥१३॥
११४. उप्पलं^३ पउमं वा वि कुमुयं वा मगदंतियं ।
अण्णं वा पुप्फ सच्चित्तं तं च संलुच्चिया दए ॥१४॥
११५. 'तं भवे'^४ भत्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
देंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥१५॥
११६. उप्पलं^३ पउमं वा वि कुमुयं वा मगदंतियं ।
अण्णं वा पुप्फ सच्चित्तं तं च सम्मद्दिया दए ॥१६॥
११७. तं भवे भत्तपाणं तु संजयाण अकप्पियं ।
देंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥१७॥
११८. सालुयं वा विरालियं कुमुदुप्पलनालियं^५ ।
मुणालियं मासवनालियं 'उच्छुखंडं अनिव्वुडं'^६ ॥१८॥
११९. तरुणं वा पवालं रुक्खस्स तणगस्स वा ।
अण्णस्स वा वि हरियस्स'^७ आमगं परिवज्जए ॥१९॥
१२०. तरुणियं व छिवाडि 'आमियं भज्जियं सइ'^८ ।
देंतियं पडियाइक्खे न मे कप्पइ तारिसं ॥२०॥

१. लह्यत्तं (घ) ।

२. दिण्णं (अचू) ।

३. जिनदासचूणौ अयं श्लोकः षट्चरणात्मको लभ्यते—

उप्पलं पउमं वावि, कुमुदं वा मगदंतियं ।
अण्णं वा पुप्फ सच्चित्तं तं च संलुच्चियादए ॥
देंतियं पडियाइक्खे, ण मे कप्पति तारिसं ।

अगस्त्यसिंहस्थविरेण असौ पाठान्तररूपेण उदघृतः—

एतस्स सिलोगस्स प्राणेणं पच्छडं पढंति—
देंतियं पडियाइक्खे । तं किं ? संजताणं
अकप्पियं पुणे ण मे कप्पति एरिसमिति
पुणरुत्तं, तप्परिहरणत्थं पच्छिमद्वेणेव समाण-
संबंधमतीताणंत रसिलोगसंबंधतं समाणेति,
तहा य दिवड्ढसिलोगो भवति, लोमे य मुग्गा-
हियत्थपडित्तमाणणेण दिवड्ढसिलोइया

प्रयोगा उवलब्धंति । यथा—

दश धर्मं न जानंति धृतराष्ट्र ! निबोधनात् ।
मत्तः प्रमत्त उन्मत्तो, भ्रान्तः क्रुद्धः पिपासितः ।
त्वरमाणश्च भीरुश्च, चोरः कामी च ते दशः ॥१॥

४. तारिसं (हाटी) ।

५. चूणिद्वयेपि असौ श्लोकः षट्चरणात्मको
विद्यते—

उप्पलं पउमं वा वि, कुमुदं वा मगदंतियं ।
अण्णं वा पुप्फ सच्चित्तं तं च सम्मद्दिया दए ।
देंतियं पडियाइक्खे, ण मे कप्पति तारिसं ॥

६. कुमुयं उप्पं (क, ख, ग, घ) ।

७. उच्छुखंडमणिं (अचू) ।

८. तद्देव तरुणं पवालं, रुक्खस्स वा तणस्स वा ।
हरितस्स वा वि अण्णस्स (अचू) ।

९. आमिगं सतिभज्जितं (अचू, जिचू) ।

१२१. तहा कोलमणुस्सिन्नं^१ वेलुयं कासवनालियं ।
तिलपप्पडगं नीमं^२ आमगं परिवज्जए ॥२१॥
१२२. तहेव चाउलं पिट्ठं वियडं वा तत्तनिव्वुडं ।
तिलपिट्ठं पूइ पिन्नागं आमगं परिवज्जए ॥२२॥
१२३. कविट्ठं माउलियं च मूलगं मूलगतियं^३ ।
'आमं असत्थपरिणयं'^४ मणसा वि न पत्थए ॥२३॥
१२४. तहेव फलमंथूणि बीयमंथूणि जाणिया ।
बिहेलगं पियालं च आमगं परिवज्जए ॥२४॥
१२५. समुयाणं चरे भिक्खू कुलं उच्चावयं सया ।
नीयं कुलमइक्कम्म ऊसडं^५ नाभिधारए ॥२५॥
१२६. अदीणो वित्तिमेसेज्जा न विसीएज्ज पंडिए ।
अमुच्छिओ भोयणम्मि मायण्णे^६ एसणारए ॥२६॥
१२७. बहुं परघरे अत्थि विविहं खाइमसाइमं ।
न तत्थ पंडिओ कुप्पे इच्छा देज्ज परो न वा ॥२७॥
१२८. सयणासण वत्थं वा भत्तपाणं व संजए ।
अदेतस्स न कुप्पेज्जा पच्चक्खे वि य दीसओ ॥२८॥
१२९. इत्थियं पुरिसं वा वि डहरं वा महल्लगं ।
वंदमाणो^७ न जाएज्जा नो य णं फरुसं वए ॥२९॥
१३०. जे न वंदे न से कुप्पे वंदिओ न समुक्कसे ।
एवमन्नेसमाणस्स सामणमणुचिट्ठई ॥३०॥
१३१. सिया एगइओ लद्धुं लोभेण विणिगूहई ।
मा मेयं दाइयं संतं दट्ठुणं सयमायए^८ ॥३१॥
१३२. अत्तट्ठुगुरुओ^९ लुद्धो बहुं पावं पकुव्वई^{१०} ।
दुत्तोसओ य 'से होइ'^{११} निव्वाणं च न गच्छई ॥३२॥
१३३. सिया एगइओ लद्धुं विविहं पाणभोयणं ।
भद्दगं भद्दगं भोच्चा विचण्णं विरसमाहरे ॥३३॥
१३४. जाणंतु ता इमे^{१२} समणा आययट्ठी अयं मुणी ।
संतुट्ठो सेवई पंतं लूहवित्ती सुतोसओ ॥३४॥

१. अस्विन्नं (हाटी) ।

२. नीवं (अचू) ।

३. मूलकत्तियं (अचू); मूलवत्तियं (घ, हाटी) ।

४. आमगमसत्थं (अचू, जिचू) ।

५. उस्सडं (अचू); उस्सियं (अचूपा) ।

६. मातणो (अचू) ।

७. वंदमाणं (क, ख, ग, घ, अचू, जिचू, हाटी);

वंदमाणो (अचूपा, जिचूपा, हाटीपा) ।

८. लडं (ख) ।

९. माइए (अचू, जिचू) ।

१०. अत्तट्ठां (जिचू) ।

११. लज्जति (अचू) ।

१२. उज्जति (अचू) ।

१३. मए (अचू) ।

१३५. पूयणट्ठीं^१ जसोकामीं^२ माणसम्माणकामए ।
 बहुं पसवई पावं मायासल्लं 'च कुव्वई'^३ ॥३५॥
१३६. सुरं वा मेरगं वा वि अन्नं वा मज्जगं रसं ।
 ससक्खं^४ न पिबे भिक्खू जसं सारक्खमप्पणो ॥३६॥
१३७. पिया एगइओ तेणो न मे कोइ वियाणई ।
 'तस्स पस्सह' दोसाइं निर्याडि च सुणेह मे ॥३७॥
१३८. वड्ढई सोडिया तस्स मायमोसं च भिक्खुणो ।
 अयसो य अनिब्बाणं^५ सययं च असाहुया ॥३८॥
१३९. निच्चुव्विग्गो जहा तेणो अत्तकम्मेहिं^६ दुम्मई ।
 तारिसो मरणंते वि नाराहेइ^७ संवरं ॥३९॥
१४०. आयरिए नाराहेइ समणे यावि तारिसो ।
 गिहत्था वि णं गरहंति जेण जाणंति तारिसं ॥४०॥
१४१. एवं^८ तु अगुणप्पेही गुणाणं च विवज्जओ ।
 तारिसो मरणंते वि नाराहेइ संवरं ॥४१॥
१४२. तवं कुव्वइ मेहावी 'पणीयं वज्जए रसं'^९ ।
 मज्जप्पमायविरओ तवस्सी अइउक्कसो ॥४२॥
१४३. तस्स पस्सह कल्लाणं अणेगसाहुपूइयं^{१०} ।
 विउलं अत्थसंजुत्तं कित्तइस्सं सुणेह मे ॥४३॥
१४४. एवं^{११} तु गुणप्पेही^{१२} 'अगुणाणं च विवज्जओ'^{१३} ।
 तारिसो मरणंते वि आराहेइ संवरं ॥४४॥
१४५. आयरिए आराहेइ समणे यावि तारिसो ।
 गिहत्था वि णं पूयति जेण जाणंति तारिसं ॥४५॥
१४६. तवतेणे वयतेणे^{१४} रूवतेणे य जे नरे ।
 आयारभावतेणे य कुव्वइ देवकिब्बिसं ॥४६॥
१४७. लद्धण वि देवत्तं उववन्तो देवकिब्बिसे ।
 तत्था वि से न याणाइ किं मे किच्चा इमं फलं? ॥४७॥

१. पूयणट्ठा (क, ख, ग, घ, हाटी) ।

२. ०गामी (अचू) ।

३. पकुव्वइ (ख); विकुव्वइ (जिचू) ।

४. ससक्खो (अचू) ।

५. तस्स सुणसु (जिचू) ।

६. अणेब्बाणी (अचू) ।

७. अप्पक० (अचू) ।

८. ण आराहेति (अचू) ।

९. चूणिद्वयेपि एष श्लोको नास्ति व्याख्यातः ।

१०. पणोए वज्जए रसे (अचू, जिचू) ।

११. ०पूजियं (जिचू) ।

१२. स गुणं (हाटी); अगुणं (जिचूपा) ।

१३. अगुणाण विवज्जए (अचू); अगुणाण
 विवज्जए (क, अचूपा, जिचूपा) ।

१४. वतितेणे (अचू) ।

१४८. तत्तो वि से चइत्ताणं लब्धिही^१ एलमूययं ।
नरयं तिरिक्खजोणिं वा बोही जत्थ सुदुल्लहा ॥४८॥
१४९. एयं च दोसं दट्ठूणं नायपुत्तेण^२ भासियं ।
अणुमायं पि मेहावी मायामोसं^३ विवज्जए ॥४९॥
१५०. सिक्खिऊण भिक्खेसणसोहि^४ सजयाण बुद्धाण सगासे ।
तत्थ भिक्खू सुप्पणिहिदिए^५ तिब्बलज्ज गुणवं विहरेज्जासि ॥५०॥
— त्ति बेमि ॥

१. लब्धिहिति (अचू) ।

२. णातं (अचू) ।

३. माता^० (अचू) ।

४. ^०सोधी (अचू) ।

५. ^०हिंतिदिए (अचू) ।

छठमज्जयणं महायारकहा

१. नाणदंसणसंपन्नं
गणिभागमसंपन्नं	संजमे य तवे रयं ।
उज्जाणम्मि समोसढं ॥
२. रायणो रायमच्चां य
पुच्छति निहुअप्पाणो	माहणा अदुव खत्तिया ।
'कहं भे' आयारगोयरो ?
३. तेसिं सो निहुओ दंतो
सिक्खाए सुसमाउत्तो	सव्वभूयसुहावहो ।
आइक्खइ वियक्खणो ॥
४. हंदिं घम्मत्थकामाणं
आयारगोयरं भीमं	निग्गंथाणं सुणेह भे ।
सयलं दुरहिद्वियं ॥
५. 'नन्नत्थ एरिसं' वुत्तं
विउलट्ठाणभाइस्स'	जं लोए परमदुच्चरं ।
न भूयं न भविस्सई ॥
६. सङ्खुड्ढुगवियत्ताणं
अखंडफुडियां कायव्वा	वाहियाणं च जे गुणा ।
तं सुणेह जहा तथा ॥
७. दस अट्ट य ठाणाइं
तत्थ अन्नयरे ठाणे
[वयछक्कं कायछक्कं
पलियं क निसेज्जा य	जाइं बालोऽवरज्जई ।
निग्गंथत्ताओ भस्सई ॥
अकप्पो गिहिभायणं ।
सिणाणं सोहवज्जणं ॥
८. तत्थिमं पढमं ठाणं
अहिंसा निउणं दिट्ठा	महावीरेण देसियं ।
सव्वभूएसुं संजमो ॥

१. °मत्ता (अच्) ।
२. कर्धं तुब्भं (अच्) ।
३. हंदा (अच्पा) ।
४. °हिद्वियं (अच्) ।
५. णऽणत्थेरिसं (अच्) ।
६. °भाविस्स (अच्) ।
७. °फुल्ला (अच्); °फुडा (जिच्) ।

८. कोष्ठकान्तर्वत्तिश्लोको निर्युक्तिगतो वर्तते ।
तृणिद्वये हारिभद्रोपटीकायां च असौ निर्युक्ति-
श्लोकत्वेनैव व्याख्यातः, आदर्शेषु असौ मूल-
पाठरूपेण प्रतिष्ठितोऽभूत् ।
९. निउणा (क, ख, ग, घ, हाटी); निपुणा (अच्) ।
१०. सव्वजीवेसु (अच्, जिच्) ।

६. जावंति लोए पाणा तसा अदुव थावरा ।
ते जाणमजाणं वा न हणे णी विं घायए ॥
१०. 'सव्वे जीवा' वि इच्छंति जेविउं न मरिज्जिउं ।
तम्हा पाणवहं घोरं निग्गथा वज्जयंति णं ॥
११. अप्पणट्ठा परट्ठा वा कोहा वा जइ वा भया ।
हिंसगं न मुसं बूया नो वि अन्नं वयावए ॥
१२. मुसावाओ य लोणम्मि सव्वसाहूहि गरहिओ ।
अविस्सासो य भूयाणं तम्हा मोसं विवज्जए ॥
१३. चित्तमंतमविंत्तं वा अप्पं वा जइ वा बहु ।
दंतसोहण्मेत्तं पि ओग्गहंसि अजाइया ॥
१४. तं अप्पणा न गेण्हंति नो वि गेण्हावए परं ।
अन्नं वा गेण्हमाणं पि 'नाणुजाणंति संजया' ॥
१५. अबंभचरियं घोरं पमायं दुरहिट्टियं ।
नायरंति मुणी लोए भेयाययणवज्जिणो ॥
१६. मूलमेयमहम्मस्स महादोससमुस्सयं ।
तम्हा मेहुणसंसग्गि निग्गथा वज्जयंति णं ॥
१७. विडमुब्भेइमं लोणं तेल्लं सप्पि च फाणियं ।
न ते सन्निहिमिच्छंति' नायपुत्तवओरया ॥
१८. 'लोभस्सेसो' अणुफाणो' मन्ने अन्नयरामवि ।
जे सिया सन्निहीकामे' गिही पव्वइए न से ॥
१९. जं पि वत्थं व पायं वा कंबलं पायपुंछणं ।
:तं पि संजमलज्जट्ठा धारंति परिहरंति य ॥
२०. न सो परिग्गहो वुत्तो नायपुत्तेण ताइणा ।
मुच्छा परिग्गहो वुत्तो इइ वुत्तं महेसिणा ॥

१. व (क,ख,ग) ।

२. सव्वजीवा (ख, अचू) ।

३. पाणिवहं (क,ग,घ) ।

४. नाणुजाणंज संजते (अचू) ।

५. सन्निहि कुव्वंति (हाटी) ।

६. व्यवहारभाव्यवृत्तौ (५/११४) असौ श्लोको भिन्नवाचना गतो दृश्यते, व्यवहारभाव्यवृत्ति-कृता लिखितमिषम्—

यत् दशवैकालिके उक्तमशनं पानं खादिसं स्वादिसं तथा संबयं न कुर्यात् तथा च तद्-ग्रन्थः—

असणं पाणगं चैव, खाइमं साइमं तथा ।

जे भिक्खू सन्निहि कुज्जा, गिही पव्वइए न से ॥

७. लोभस्सेसणुफासे (क,ख,घ); लोभस्सेसणुफासे (ग); लोभस्सेसणुफासो (जिचू) ।

८. सन्निधि कामयते (हाटी); कामी (जिचू) ।

२१. सव्वत्थुवहिणा बुद्धा संरक्खणपरिग्गहे^१ ।
अत्रि अप्पणो वि देहम्मि नायरंति ममाइयं ॥
२२. अहो निच्चं तवोकम्मं सव्वबुद्धेहि वणिणयं ।
जा य लज्जासमा वित्ती एगभत्तं च भोयणं ॥
२३. संतिमे सुहुमा पाणा तसा अदुव थावरा ।
जाइं^२ राओ अपासंतो कहमेसणियं चरे ?
२४. उदउल्लं बीयसंसत्तं पाणा निवडिया^३ महि ।
दिया^४ ताइं विवज्जेज्जा राओ तत्थ कहं चरे ?
२५. एयं च दोसं दट्ठणं नायपुत्तेण भासियं ।
सव्वाहारं न भुंजंति निग्गंथा राइभोयणं ॥
२६. पुढविकायं न हिंसंति मणसा वयसा कायसा ।
तिविहेण करणजोएण संजया सुसमाहिया ॥
२७. पुढविकायं विहंसंतो हिंसई उ तयस्सिए ।
तसे य विविहे पाणे चक्खुसे य अचक्खुसे ॥
२८. तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
पुढविकायसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥
२९. आउकायं न हिंसंति मणसा वयसा कायसा ।
तिविहेण करणजोएण संजया सुसमाहिया ॥
३०. आउकायं विहंसंतो हिंसई उ तयस्सिए ।
तसे य विविहे पाणे चक्खुसे य अचक्खुसे ॥
३१. तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
आउकायसमारंभं जावज्जीवाए वज्जए ॥
३२. जायनेयं न इच्छंति पावगं जलइत्तए ।
तिक्खमन्नयरं^५ सत्थं सव्वओ वि दुरासयं ॥
३३. पाईणं पडिणं वा वि उड्ढं अणुदिसामवि ।
अहे दाहिणओ वा^६ वि दहे उत्तरओ वि य ॥
३४. भूयाणमेसमावाओ हव्ववाहो न संसओ ॥
तं पईवपयावट्ठा^७ संजया किच्चि नारभ ॥
३५. तम्हा एयं वियाणित्ता दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
तेउकायसमारंभं^८ जावज्जीवाए वज्जए ॥

१. सारक्खण^० (अचू) ।

२. जाणि (अचू) ।

३. सण्णिवयिया (अचू) ।

४. दिवा (अचू) ।

५. मणतरा (अचू) ।

६. या (हाटी) ।

७. वियावट्ठा (अचू) ।

८. अमणिका^० (क, घ) ।

३६. अनिलस्स समारंभं	बुद्धा मन्न्ति तारिसं ।
सावज्जबहुलं चैयं	नेयं तार्हीहि सेवियं ॥
३७. तालियंटेण पत्तेण	साहाविहुयणेण ^१ वा ।
न ते वीइउमिच्छंति	'वीयावेऊण वा परं' ^२ ॥
३८. जं पि वत्थं व पायं वा	कंबलं पायपुंछणं ।
न ते वायमुईरंति ^३	जयं परिहरंति यं ^४ ॥
३९. तम्हा एयं वियाणित्ता	दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
वाउकायसमारंभं	जावज्जीवाए वज्जए ॥
४०. वणस्सइं न हिंसंति	मणसा वयसा कायसा ।
तिविहेण करणजोएण	संजया सुसमाहिया ॥
४१. वणस्सइं विहिंसंतो	हिंसई उ तयस्सिए ।
तसे य विविहे पाणे	चक्कुसे य अचक्कुसे ॥
४२. तम्हा एयं वियाणित्ता	दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
वणस्सइसमारंभं	जावज्जीवाए वज्जए ॥
४३. तसकायं न हिंसंति	मणसा वयसा कायसा ।
तिविहेण करणजोएण	संजया सुसमाहिया ॥
४४. तसकायं विहिंसंतो	हिंसई उ तयस्सिए ।
तसे य विविहे पाणे	चक्कुसे य अचक्कुसे ॥
४५. तम्हा एयं वियाणित्ता	दोसं दुग्गइवड्ढणं ।
तसकायसमारंभं	जावज्जीवाए वज्जए ॥
४६. जाइं चत्तारिभोज्जाइं ^५	इसिणाहारमाईणि ।
ताइं तु वियज्जंतो ^६	संजमं अणुपालए ॥
४७. पिडं सेज्जं च वत्थं च	चउत्थं पायमेव य ।
अकप्पियं न 'इच्छेज्जा	पडिगाहेज्ज' ^७ कप्पियं ॥
४८. जे नियागं ममायंति	कीयमुद्देसियाहडं ।
वहं ते समणुजाणंति ^८	इइ वुत्तं महेसिणा ॥
४९. तम्हा असणपाणाइं ^९	कीयमुद्देसियाहडं ।
वज्जयति ठियप्पाणो	निग्गंथा धम्मजीविणो ॥

१. °वणेण (अच्छु) ।

२. नो वि वीयावए परं (क, हाटी) ।

३. वाउ° (ख, घ, जिच्) ।

४. णं (अच्छु) ।

५. चत्तारि + अभोज्जाइं = चत्तारि भोज्जाइं ।

६. विवज्जेत्ता (अच्छु) ।

७. इच्छंति पडिगाहंति (अच्छु) ।

८. अणुजाणंति (अच्छु, हाटी) ।

९. °पाणाति (अच्छु) ।

५०. कंसेसु कंसपाएसु ^१	कुंडमोएसु ^१ वा पुणो ।
भुंजंतो ^२ असणपाणाइं	आयारा ^३ परिभस्सइ ॥
५१. सीओदगसमारंभे	मत्तधोयणछड्डणे ^४ ।
जाइं छिन्नंति ^५ भूयाइं	दिट्ठो तत्थ ^६ असंजमो ॥
५२. पच्छाकम्मं पुरेकम्मं	सिया तत्थ न कप्पई ।
एयमट्ठं ^७ न भुंजंति	निग्गंथा गिहिभायणे ॥
५३. आसंदी-पलियंकेसु	मंचमासालएसु वा ।
अणायरियमज्जाणं	आसइत्तु सइत्तु वा ॥
५४. नासंदी-पलियंकेसु ^८	न निसेज्जा न पीढए ।
निग्गंथापडिलेहाए ^९	बुद्धवुत्तमहिट्ठगा ॥
५५. 'गंभीरविजया एए' ^{१०}	पाणा दुप्पडिलेहाग ।
आसंदी-पलियंका ^{११} य	एयमट्ठं त्रिवज्जिया ॥
५६. गोयरगपविट्ठस्स	निसेज्जा जस्स कप्पई ।
इमेरिसमणायारं	आवज्जइ अबोहियं ॥
५७. विवत्ती बंभचेरस्स	पाणाणं ववहे ^{१२} वहो ।
वणीमगपडिग्धाओ	पडिकोहो ^{१३} अगारिणं ॥
५८. अगुत्ती बंभचेरस्स	इत्थीओ यावि ^{१४} संकणं ।
कुसोलवड्डणं ठाणं	दूरओ परिवज्जए ॥

१. °पातीसु (अचू) ।

२. कोंडकोसेसु (अचूपा; जिचूपा) ।

३. भुंजंति (अचू, जिचू) ।

४. आयारात् (अचू) ।

५. °धोवणं (अचू, जिचू) ।

६. छिन्नंति (क, ख, ग); छिप्पंति (हाटी) ।

७. भूताणि सो तत्थ दिट्ठो (अचू, जिचू); भूयाइं सोतय दिट्ठो (हाटी) ।

८. पच्छे° (अचू) ।

९. एतदट्ठं (अचू) ।

१०. अगस्थसिहस्थविरेण अस्य श्लोकस्य विषये मतान्तरस्य उल्लेखः कृतः—'एस सिलोगो केसिचि णेव अत्थि' । जिनदासमहत्तरेण अयं श्लोकः पाठान्तररूपेण व्याख्यातः ।

११. निग्गंथा + अपडिलेहाए = निग्गंथापडिलेहाए ।

१२. गंभीरभूसिरा एते (सूत्रक० वृत्तिपत्र १८१) ।

१३. पलियंको (क, ग, हाटी); पलियंके (ख) ।

१४. च वहे (क, ख, ग, घ, हाटी) । सर्वेष्वपि प्रयुक्तादर्शेषु 'पाणाणं च वहे वहो' इति पाठो विद्यते । हारिभद्रीयवृत्तावपि एष एव व्याख्यातोस्ति । ऋणिद्वयाधारेण मूलपाठः स्वीकृतः । निशीथभाष्येपि अस्य समर्थनं लभ्यते—

बंभस्स होतऽगुत्ती, पाणाणं पि य वहो भवे अवहे । चरगादिपरिघातो, गिहीण अचियत्तसंकादी ॥

४०४८ (पृ० ३३०)

१५. पलिकोघो (अचू); पडिकोघो (अचूपा) ।

१६. वा वि (क, ख, ग, जिचू) ।

५६. तिण्हमन्नयरागस्स^१ निसेज्जा जस्स कप्पई ।
जराए अभिभूयस्स वाहियस्स तवस्सिणो ॥
६०. वाहिओ वा अरोगी^२ वा सिणाणं जो उ पत्थए^३ ।
वोक्कंतो होइ आयारो जढो हवइ संजमो ॥
६१. संतिमे सुहुमा पाणा 'घसासु भिलुभासु य'^४ ।
जो उ^५ भिक्खू सिणायंतो वियडेणुप्पिलावए^६ ॥
६२. तम्हा ते न सिणायंति सीएण उस्सिणेण वा ।
जावज्जीवं वयं घोरं असिणाणमहिट्ठगा^७ ॥
६३. सिणाणं अदुवा^८ कक्कं लोद्धं पउमगाणि य ।
गायस्सुव्वट्टणट्टाए नायरंति कयाइ वि ॥
६४. नगिणस्स^९ वा त्रि मुंडस्स दीहरोमनहंसिणो^{१०} ।
मेहुणा उवसंतस्स किं त्रिभूसाए कारियं ?
६५. विभूसावत्तियं भिक्खू कम्मं बंधइ चिक्कणं ।
संसारसायरे घोरे जेणं पडइ^{११} दुहत्तरे ॥
६६. विभूसावत्तियं चेयं बुद्धा मन्नंति तारिसं ।
सावज्जबहुलं चेयं नेयं ताईहिं सेवियं ॥
६७. खवेति अप्पाणममोहदंसिणो तवे रया संजम अज्जवे गुणे ।
धुणंति पावाइं पुरेकडाइं नवाइ पावाइं न ते करेति ॥
६८. सओवसंता अममा अक्किचणा सविज्जविज्जाणुगया जसंसिणो ।
उउप्पसन्ने^{१२} त्रिमले व चंदिमा सिद्धि विमाणाइ उवेति^{१३} ताइणो ॥
—त्ति बेमि ॥

१. °तरातस्स (अच्) ।

तिन्नमन्नयरागस्स, निसिज्जा जस्स कप्पई ।

जराए अभिभूयस्स, वाहियस्स तवस्सिणो ।

(बृह० भाष्य भा० २, पृष्ठ ३७८) ।

२. अरोगी (अच्) ।

३. इच्छए (जिच्) ।

४. घसाहि भिलुगाहि य (जिच्); घसीसु भिलु-
हासु य (अच्) ।

५. य (ख) ।

६. °प्पलावए (हाटी) ।

७. °ट्टए (अच्) ।

८. अधवा (अच्) ।

९. णिगिणस्स (अच्) ।

णगणस्स य मुंडस्स य, दीहलोमणस्स य ।

मेहुणादो विरत्तस्स, किं विभूसा करिस्सदि ?

(मूलाराधना, विजयोदया ४/३३३, पृ०
६११) ।

१०. °णहस्सिणो (अच्) ।

११. भमति (अच्) ।

१२. उडुप्प° (अच्) ।

१३. वयंति (क, ग); व जति (अच्) ।

सत्तमज्जभयणं वक्कसुद्धि

१. चउण्हं खलु भासाणं परिसंखाय पण्णवं ।
दोण्हं तु विणयं^१ सिक्खे दो न भासेज्ज सव्वसो ॥
२. जा य सच्चा अवत्तव्वा सच्चामोसा य जा मृसा ।
जा य^२ बुद्धेहिणाइण्णा^३ न तं भासेज्ज पण्णवं ॥
३. असच्चमोसं सच्चं च अणवज्जमकवकसं ।
समुप्पेहमसंदिद्धं^४ गिरं भासेज्ज पण्णवं ॥
४. एयं च अट्टमन्नं वा जं तु नामेइ सासयं ।
स भासं सच्चमोसं पि^५ तं पि धीरो विवज्जइ ॥
५. वितहं^६ पि तहामुत्ति जं गिरं भासए नरो ।
तम्हा सो^७ पुट्ठो पावेणं कि. पुणं^८ जो मुसं वए ?
६. तम्हा गच्छामो वक्खामो अमुयं वा णे भविस्सई ।
अहं वा णं करिस्सामि एसो वा णं करिस्सई ॥
७. एवमाई उ जा भासा एसकालम्मि संकिया ।
संपयाईयमट्ठे वा तं पि धीरो विवज्जए ॥

१. विजयं (अचू); विणयं (अचूपा) ।

२. जा (अचू) ।

३. बुद्धेहि+अणाइण्णा = बुद्धेहिणाइण्णा ।

४. समुप्पेहितऽसं (अचू); समुप्पेहिय असं
(जिचू) ।

५. च (स) ।

६. वितहं पि तहामुत्ति, जो तहा भासए नरो ।

सो वि ता पुट्ठो पावेणं, कि पुणं जो मुसं वए ?
(बृह० भाष्यभाग २, पृ० २६०)

७. स (अचू) ।

८. पुणो (अचू) ।

८. अईयम्मि' य कालम्मी	पच्चुप्पन्नमणागए ।
जमट्ठं तु न जाणेज्जा	एवमेयं ति नो वए ॥
९. अईयम्मि य कालम्मी	पच्चुप्पन्नमणागए ।
जत्थ संका भवे तं तु	एवमेयं ति नो वए ॥
१०. अईयम्मि य कालम्मी	पच्चुप्पन्नमणागए ।
निस्संकियं भवे जं तु,	'एवमेयं ति निहिसे' ॥
११. तहेव फरुसा भासा	गुरुभूओवघाइणी ।
सच्चा वि सा न वत्तव्वा	जओ पावस्स आगमो ॥
१२. तहेव' काणं काणे त्ति	पंडगं पंडगे त्ति वा ।
वाहियं वा वि रोगि त्ति	तेणं चोरे' त्ति नो वए ॥
१३. एएणन्नेण' वट्ठेण'	परो जेणुवहम्मई ।
आयारभावदोसण्णु'	न तं भासेज्ज पण्णवं ॥
१४. तहेव होले गोले त्ति	साणे वा वसुले त्ति य ।
दमए दुहए वा' वि	नेवं' भासेज्ज पण्णवं ॥
१५. अज्जिए पज्जिए वा' वि	अम्मो माउस्सिय त्ति य ।
पिउस्सिए भाइणेज्ज त्ति	'धूए नत्तुणिए' त्ति य ॥
१६. हले हले त्ति अन्ने त्ति	भट्टे सामिणि गोमिणि ।
होले गोले वसुले त्ति	इत्थियं नेवमालवे' ॥
१७. नामधिज्जेण णं बूया	इत्थीगोत्तेण वा पुणो ।
जहारिहमभिगिज्झ	आलवेज्ज लवेज्ज वा ॥

१. ८, ९, १०. श्लोकानां स्थाने चूर्णद्वये पाठभेद एवमस्ति—

तहेवाणागतं अट्ठं, जं व ऽण्ण ऽणुवधारितं ।
संकितं पडुपण्णं वा, एवमेयं ति णो वदे ॥८॥
तहेवाणागतं अट्ठं, जं होति उवधारितं ।
नीसंकितं पडुपण्णं थावथावाए णिहिसे ॥९॥
(अचू) ।

तं तहेव अईयमि, कालमिज्जवधारियं ।
जं चण्णं संकियं वा वि, एवमेयं ति नो वए ॥१०॥
तहेवाणागतं अट्ठं, जं होइ उवधारियं ।
निस्संकियं पडुपण्णे, एवमेयं ति निहिसे ॥११॥
(जिचू) ।

२. थोवं थोवं तु निहिसे (हाटीपा) ।

३. तहेव काणं काणेत्ति, पंडगं पंडगेत्ति वा ।
वाहियं वा वि रोगित्ति, तेणं चोरोत्ति नो वदे ॥
(सूत्र० चू० पृ० १४६) ।

४. चोरो (अचू) ।

५. अयं श्लोको जिनदासचूर्णो नास्ति ब्याख्यातः ।

६. अट्ठेण (क, ख, ग, घ) ।

७. °दोसेण (अचू) ।

८. या (हाटी) ।

९. नेयं (ख); न तं (अचू, जिचू) ।

१०. या (अचू) ।

११. धूया णत्तुणिय (जिचू) ।

१२. णेव आलवे (अचू) ।

१८. अज्जए पज्जए वा वि बप्पो चुल्लपिउ त्ति य ।
माउला भाइणेज्ज त्ति पुत्ते' नत्तुणिय त्ति य ॥
१९. 'हे हो हले त्ति अन्ने त्ति भट्टा सामिय गोमिए ।
होल गोल वसुले त्ति' पुरिसं नेवमालवे ॥
२०. नामधेज्जेण णं ब्रूया पुरिसगोत्तेण वा पुणो ।
जहारिहमभिगिज्ज आलवेज्ज लवेज्ज वा ॥
२१. पंचिदियाण पाणाणं एस इत्थी अयं पुमं ।
जाव णं न विजाणेज्जा ताव जाइ त्ति आलवे ॥
२२. तहेव 'मणुस्सं पसुं पक्खि' वा वि सरीसिव' ।
थूले पमेइले वज्जे पाइमे त्ति य नो वए ॥
२३. परिवुड्ढे' त्ति णं ब्रूया ब्रूया उवच्चिए त्ति य ।
संजाए पीणिए वा वि महाकाए त्ति आलवे ॥
२४. तहेव गाओ दुज्झाओ दम्मा गोरहग त्ति य ।
वाहिमा रहजोग' त्ति नेवं भासेज्ज पण्णवं ॥
२५. 'जुवं गवे' त्ति णं ब्रूया धेणुं रसदर्य' त्ति य ।
रहस्से महल्लए' वा वि वए संवहणे त्ति य ॥
२६. तहेव गंतुमुज्जाणं पव्वयाणि वणाणि य ।
'एक्खा महल्ल पेहाए' नेवं भासेज्ज पण्णवं ॥
२७. अलं पासायखंभाणं तोरणणं गिहाण य ।
फलहग्गलनावाणं अलं उदगदोणिणं ॥
२८. पीढए चंगवेरे' य नंगले' मइयं सिया ।
जंतलट्टी व नाभी वा 'गंडिया व' अलं सिया ॥
२९. आसणं सयणं जाणं 'होज्जा वा' किंचुवस्सए' ।
भूओवघाईणि भासं नेवं भासेज्ज पण्णवं ॥

१. पुत्ता (अच्छ) ।

२. हे भो हरे त्ति अण्ण त्ति, भट्टि सामिय गोमिय ! होल गोल वसुले त्ति (अच्छ) ।

३. माणुसं पक्खिं पसुं (जिह्व) ।

४. सरी (अच्छ) ।

५. जिनदासचूणौ २३, २४ श्लोकयोर्विपर्ययो दृश्यते ।

६. °जोग (अच्छ) ।

७. जुगगवे (अच्छ) ।

८. रसगवे (अच्छ) ।

९. महव्वए (अच्छ, जिह्व) ।

१०. एक्खे महल्ले पेहाव (अच्छ) ।

११. चंगवेरा (हाटी) ।

१२. णंगलं (अच्छ) ।

१३. दंडिया व (क, ख, ग); गंडिया वा (अच्छ) ।

१४. होज्जाअलं (अच्छ) ।

१५. कितुवस्सए (ख) ।

३०. तहेव गंतुमृज्जाणं पक्वयाणि वणाणि य ।
रुक्खा महल्ल पेहाए एवं भासेज्ज पण्णवं ॥
३१. जाइमंता इमे रुक्खा दीहवट्टा' महालया ।
पयायसाला विडिमा' वए दरिसणि' त्ति य ॥
३२. तहां' फलाइं पक्काइं पायखज्जाइं' नो वए ।
वेलोइयाइं टालाइं वेहिमाइ त्ति नो वए ॥
३३. असंथडा इमे अंबा बहुनिव्वट्टिमा' फला ।
वएज्ज बहुसंभूया भूयरूव त्ति वा पुणो ॥
३४. तहेवोसहीओ पक्काओ नीलियाओ छवोइय' ।
लाइमा भज्जिमाओ त्ति पिहुखज्ज त्ति नो वए ॥
३५. रूढा' बहुसंभूया थिरा 'ऊसडा वि य' ।
गब्भियाओ' पसूयाओ ससाराओ' त्ति आलवे ॥
३६. तहेव' संखंडि नच्चा 'किच्चं कज्ज' त्ति नो वए ।
'तेणगं वा वि वज्जे. त्ति सुतित्थ त्ति य आवगा' ॥
३७. संखंडि संखंडि बूया 'पणियट्ट त्ति' तेणगं ।
बहुसमाणि तित्थाणि आवगाणं वियागरे ॥
३८. तथा नईओ पुण्णाओ 'कायतिज्ज त्ति' नो वए ।
नावाहि तारिमाओ त्ति पाणिपेज्ज त्ति नो वए ॥
३९. बहुवाहडा अगाहा बहुसलिलुप्पिलोदगा ।
बहुवित्थडोदगा यावि एवं भासेज्ज पण्णवं ॥

१. दीहा वट्टा (अचू, जिचू) ।
२. पडिमा (ख) ।
३. दरिसणिय (अचू) ।
४. तथा फलाणि पक्काणि, पायखज्जाणि णो वदे ।
वेलाइमाणि टालाणि, वेहिमं वेति णो वदे ॥
(अचू) ।
५. पाइ° (जिचू) ।
६. °निव्वत्तिया (अचू); °निव्वडिया (जिचू);
'बहुनिव्वत्तित्तफलाः' (हाटी) ।
७. °तिया (अचू) ।
८. विरूढा (अचू, जिचू) ।
९. उस्सडा ति य (अचू); उस्सिया ति य (जिचू) ।

१०. गब्भियाओ (अचू) ।
११. संसाराओ (हाटी) ।
१२. ३६-३९ अस्य श्लोकचतुष्टयस्य स्थाने
अगस्त्यसिंहचूणो तथा नदीभो° बहुपाहडा°
तहेव संखंडि° संखंडि संखंडि° एवं क्रमभेत्तो
वर्तते ।
१३. करणियं (घ, हाटी); किच्चमेयं (जिचू) ।
१४. पणीतत्थं च वज्जे त्ति सुतित्थ त्ति य आवका
(अचू) ।
१५. पणियट्टे त्ति (अचू), पणियट्टंति (ख, ग, घ) ।
१६. कायपेज्ज त्ति (अचू); कायतेज्जति (अचूपा);
कायपेज्ज त्ति (जिचूपा) ।

४०. तहेव सावज्जं जोगं परस्सट्ठाए निट्ठियं ।
कीरमाणं ति वा नच्चा सावज्जं 'न लवे'^१ मुणी ॥
४१. सुकडे त्ति सुपक्के त्ति सुच्छिन्ने सुहडे मडे^२ ।
सुनिट्ठिए सुलट्ठे त्ति सावज्जं वज्जए^३ मुणी ॥
४२. पयत्तपक्के त्ति व^४ पक्कमालवे पयत्तच्छिन्न त्ति व^५ छिन्नमालवे ।
पयत्तलट्ठ त्ति व^६ कम्महेउयं 'पहारगाढ त्ति'^७ व^८ गाढमालवे ॥
४३. सब्बुक्कसं^९ परग्घं^{१०} वा अउलं नत्थि एरिसं ।
अचिक्कियमवत्तव्वं^{११} अचित्तं^{१२} चेव नो वए ॥
४४. सब्बमेयं वइस्सामि सब्बमेयं ति नो वए ।
अणुवीइ सब्बं सब्बत्थ एवं भासेज्ज पण्णवं ॥
४५. सुक्कीयं वा सुविक्कीयं अकेज्जं केज्जमेव वा ।
इमं गेण्ह इमं मुंच पणियं नो वियागरे ॥
४६. अप्पग्घे वा महग्घे वा कए वा विक्कए वि^{१३} वा ।
पणियट्ठे समुपन्ने अणवज्जं वियागरे ॥
४७. तहेवासंजयं धीरो आस एहि करेहि वा ।
सय चिट्ठ वयाहि त्ति नेवं भासेज्ज पण्णवं ॥
४८. बहवे इमे असाहु लोए वुच्चंति साहुणो^{१४} ।
न लवे 'असाहुं साहु त्ति साहुं साहु त्ति'^{१५} आलवे ॥
४९. नाणदंसणसंपन्नं संजमे य तवे रयं ।
'एवं गुणसमाउत्तं'^{१६} संजयं साहुमालवे ॥
५०. धिवाणं मणुयाणं च तिरियाणं च वुग्गहे ।
अमुयाणं जओ होउ मा वा होउ त्ति नो वए ॥
५१. वाओ वुट्ठं व सीउण्हं खेमं घायं सिवं ति वा ।
कया णु होज्ज एयाणि मा वा होउ त्ति नो वए ॥
५२. तहेव मेहं व नहं व माणवं न देव देव त्ति गिरं वएज्जा ।
समुच्छिए उन्नए वा पओए वएज्ज वा वुट्ठ बलाहए त्ति ॥

१. णालवे (जिचू, हाटी) ।

२. मते (अचू) ।

३. ण लवे (अचू) ।

४,५,६,८. ण (अचू) ।

७. गाढप्पहारंति (अचू, जिचू, हाटी) ।

९. सब्बुक्कसं (अचू) ।

१०. परदं (अचूपा) ।

११. अचिक्कियं (क,घ) ।

१२. अचित्तं (क,ख,ग,घ, हाटी) ।

१३. यि (अचू) ।

१४. साधवो (अचू, जिचू) ।

१५. असाधुं साधुं ति साधुं साधुं ति (अचू) ।

१६. एतग्गुणं (अचू) ।

५३. अंतलिक्खे त्ति णं ब्या 'गुज्झाणुच्चरिय त्ति' य ।
रिद्धिमंतं नरं दिस्स रिद्धिमंतं त्ति आलवे ॥
५४. तहेव सावज्जणुमोयणी गिरा ओहारिणी जा य परोवधाइणी ।
से कोह लोह भयसा^१ व माणवा^२ न हासमाणो वि गिरं वएज्जा ॥
५५. 'सवक्कसुद्धि समुपेहिया मुणी'^३ गिरं च^४ दुट्ठं परिवज्जए सया ।
मियं अदुट्ठं अणुवीइ भासए सयाण^५ मज्जे लहई पसंसणं ॥
५६. भासाए^६ दोसे य मुणे य जाणिया^७ तीसे य 'दुट्ठे परिवज्जए सया'^८ ।
छसु संजए सामणिए सया जए वएज्ज बुद्धे हियमाणुलोमियं ॥
५७. परिक्खभासी^९ सुसमाहिइदिए चउक्कसायावणए अणिस्सिए ।
स निद्धणे धुल्लमलं पुरेकडं आराहए लोणमिणं तथा परं ॥
— ति वेमि ॥

१. °चरितं त्ति (अचू) ।

२. भय हास (ख, जिचू, हाटी) ।

३. माणवा (ख, अचू, जिचू) ।

४. सव्वक्क° (क, घ); सुव्वक्क° (ख, ग); स
वक्कसुद्धि समुपेहिया सता (अचू) ।

५. तु (हाटी) ।

६. स ताण (अचू) ।

७. भासाय (अचू) ।

८. जाणए (अचू) ।

९. दुट्ठाए विवज्जगो सता (अचू) ।

१०. परिज्जभासी (जिचू); परिक्खभासी
(अचूपा) ।

अट्टमज्झयणं आयारपणिही

१. आयारप्पणिहिं लद्धुं जहा कायव्व भिक्खुणा ।
तं भे उदाहरिस्सामि आणुपुण्वि सुणेह मे ॥
२. पुढ्वि दग अगणि मारुयं तणरुक्ख सबीयगा ।
तसा य पाणा जीव ति इइ वुत्तं महेसिणा ॥
३. तेसि अच्छणजोएण निच्चं होयव्वयं सिया ।
मणसा कायवक्केण एवं भवइ संजए ॥
४. पुढ्वि भित्ति सिलं लेलुं नेव भिदे न संलिहे ।
तिविहेण करणजोएण संजए सुसमाहिए ॥
५. सुद्धपुढ्वीए न निसिए 'ससरक्खम्मि य' आसणे ।
पमज्जित्तु निसीएज्जा 'जाइत्ता जस्स ओग्गहं' ॥
६. सीओदगं न सेवेज्जा सिलावुट्ठं हिमाणि य ।
उसिणोदगं तत्तफासुयं पडिगाहेज्ज संजए ॥
७. उदउल्लं अप्पणो कायं नेव पुंछे न संलिहे ।
समुप्पेहं तहाभयं नो णं संघट्टए मुणी ॥
८. इंगालं अगणि अच्चि अलायं वा सज्जोइयं ।
न उंजेज्जा न घट्टेज्जा नो णं निव्वावए मुणी ॥
९. तालियंटेण पत्तेण साहाविहयणेण वा ।
न वीएज्जं अप्पणो कायं बाहिरं वा वि पोग्गलं ॥

१. वाऊ (अचू, हाटी) ।
२. भवियव्वयं (अचू)
३. °पुढ्वी (ख) ।
४. ससरक्खे व (हाटी) ।
५. जाणित्तु जाइयोग्गहं (अचू) ।

६. °वुट्ठि (क, ख) ।
७. उसुणो° (अचू) ।
८. समुप्पेहे (अचू, जिचू) ।
९. साघाविधूणणेण (अचू) ।
१०. वीये (अचू) ।

१०. तणरुक्खं^१ न छिदेज्जा फलं मूलं व कस्सई ।
आमगं विविहं बीयं मणसा वि न पत्थए ॥
११. गहणेसु^२ न चिट्ठेज्जा बीएसु हरिएसु वा ।
उदगम्मि तथा निच्चं उत्तिगपणगेसु वा ॥
१२. 'तसे पाणे'^३ न हिसेज्जा वाया अदुव कम्मुणा ।
उबरओ सव्वभूएसु पासेज्ज विविहं जगं ॥
१३. अट्ट सुहुमाइं 'पेहाए जाइं जाणित्तु संजए'^४ ।
दयाहिपारी भूएसु आस चिट्ठ सएहिं वा ॥
१४. 'कयराइं' अट्ट सुहुमाइं जाइं पुच्छेज्ज संजए'^५ ।
इमाइं ताइं मेहावी आइक्खेज्ज^६ वियक्खणो ॥
१५. सिणेहं पुप्फसुहुमं च पाणुत्तिगं तहेव य ।
पणगं बीय हरियं च अंडसुहुमं च अट्टमं ॥
१६. एवमेयाणि जाणित्ता सव्वभावेण संजए ।
अप्पमत्तो^७ जए निच्चं सव्विदियसमाहिए ॥
१७. धुवं च पडिलेहेज्जा जोगसा पायकंबलं ।
सेज्जमुच्चारभूमिं च संथारं अदुवासणं ॥
१८. उच्चारं पासवणं खेलं सिघाण जल्लियं ।
फासुयं पडिलेहिता^८ परिट्ठावेज्ज संजए ॥
१९. पविसित्तु परागारं पाणट्ठा^९ भोयणस्स वा ।
जयं चिट्ठे मियं भासे 'ण य'^{१०} रूवेसु मणं करे ॥
२०. बहुं सुणेइ कण्णेहि बहुं अच्छीहिं पेच्छइ^{११} ।
न य दिट्ठं सुयं सव्वं 'भिकखू अक्खाउमरिहइ'^{१२} ॥
२१. सुयं वा जइ वा दिट्ठं न लवेज्जोवघाइयं ।
न य केणइ^{१३} उवाएणं गिहिजोगं समायरे ॥
२२. निट्ठाणं रसनिज्जूढं भद्दं पावणं ति वा ।
पुट्ठो वा वि अपुट्ठो वा लाभालाभं न निहिसे ॥

१. °रुक्खे (अच्) ।

२. गहणम्मि (अच्) ।

३. तसपाणे (अच्) ।

४. मेघावी पडिलेहेत्तु संजते (अच्) ।

५. सय त्ति (अच्) ।

६. जिनदासचूणो नास्ति अयं श्लोकः ।

७. कतमाणि अट्ट सुहुमाणि ? जाणि पुच्छेज्ज णं परो (अच्) ।

८. आदिकखेज्ज (अच्) ।

९. °मत्ते (अच्) ।

१०. °लेहित्तु (अच्) ।

११. पाणत्था (अच्) ।

१२. णो (अच्) ।

१३. पासति (अच्) ।

१४. साधू मक्खा^{१४}(अच्) ।

१५. केण (ख, ष); कोइ (जिच्) ।

२३. न य भोयणम्मि गिद्धो	चरे उच्छं अयंपिरो ^१ ।
अफासुयं न भुंजेज्जा	कीयमुद्देसियाहडं ॥
२४. सन्निहिं च न कुव्वेज्जा	'अणुमायं पि' ^२ संजए ।
मुहाजीवी असंबद्धे	ह्वेज्ज जगतिस्सिए ॥
२५. ब्रूहवित्ती सुसंतुट्ठे	अप्पिच्छे सुहरे ^३ सिया ।
आसुरत्तं न गच्छेज्जा	सोच्चाणं ^४ जिणसासणं ॥
२६. कण्णसोक्खेहिं सद्देहिं	पेम्मं नाभिणिवेसए ।
दारुणं कक्कसं फासं	काएण अहियासए ॥
२७. वृहं पिवासं दुस्सेज्जं	सोउण्हं अरई भयं ।
अहियासे ^५ अब्वहिओ	देहे ^६ दुक्खं महाफलं ॥
२८. अत्थंगयम्मि आइच्चे	पुरत्था यं अणुग्गए ।
आहारमइयं ^७ सब्वं	मणसा वि न पत्थए ॥
२९. अत्तिणे अचवले	अप्पभासीं ^८ मियासणे ।
'ह्वेज्ज उयरे दंते' ^९	थोवं लद्धुं न खिसए ॥
३०. न बाहिरं परिभवे	अत्ताणं ^{१०} न समुक्कसे ।
'सुयलाभे न मज्जेज्जा	जच्चा तवसिबुद्धिए' ^{११} ॥
३१. से जाणमजाणं वा	कट्टु आहम्मियं पयं ।
संवरे खिप्पमप्पाणं	बीयं ^{१२} तं न समायरे ॥

१. अयंपुरो (अचू) ।

२. अणुमायमवि (अचू) ।

३. सुभरे (अचू) ।

४. सोच्चाण (अचू) ।

५. निशीथभाण्यचूणौ (भाग ३, पृ० ४८३)

वृहत्कल्पभाण्यवृत्तौ (भाग २, पृ० २७३, २७४)

च अस्य श्लोकस्य स्थाने पञ्चश्लोकानां सूचना

लभ्यते । प्रस्तुतश्लोके प्रथमश्लोकस्य आद्यं

चरणद्वयं तथा पञ्चमश्लोकस्य अन्त्यं चरण-

द्वयं विद्यते । पूर्णपाठ एवं स्यात्—

कण्णसोक्खेहिं सद्देहिं, पेम्मं णाभिणिवेसए ।

दारुणं कक्कसं सद्दं, सोएणं अहियासए ।

चक्खुकत्तेहिं ह्वेहिं, पेम्मं णाभिणिवेसए ।

दारुणं कक्कसं ह्वं, चक्खुणा अहियासए ॥

घाणकत्तेहिं गंधेहिं, पेम्मं णाभिणिवेसए ।

दारुणं कक्कसं रसं, घाणेणं अहियासए ॥

जीहकत्तेहिं रसेहिं, पेम्मं णाभिणिवेसए ।

दारुणं कक्कसं रसं, जीहाए अहियासए ॥

सुहफासेहिं कत्तेहिं, पेम्मं णाभिणिवेसए ।

दारुणं कक्कसं फासं, काएण अहियासए ॥

सोक्खेसु^{१०} (अचू) ।

६. अधियासए (अचू) ।

७. देह (क, ग, घ) ।

८. वा (अचू) ।

९. °भाइयं (क) ।

१०. अप्पवादी (अचू, जिचू) ।

११. असंभवे पभूतस्स (अचू) ।

१२. अप्पाणं (अचू) ।

१३. सुतेण लाभेण लज्जाए जच्चा तवस बुद्धिए

(अचू, जिचू) ।

१४. वितियं (अचू) ।

३२. अणायारं परक्कम्म नेव गूहे न निण्हवे ।
सुई सया वियडभावे असंसत्ते जिइदिए ॥
३३. अमोहं वयणं कुज्जा आयरियस्स^१ महप्पणो ।
तं परिगिज्झ वायाए कम्मुणा उववायए ॥
३४. अंधुवं जीवियं नच्चा सिद्धिमग्गं वियाणिया ।
विणियद्वेज्ज^२ भोगेसु आउं परिमियमप्पणो ॥
(बलं थामं च पेहाए सद्धामारोगमप्पणो ।
खेत्तं कालं च विण्णाय तहप्पाणं निजुंजए ॥)^३
३५. 'जरा जाव'^४ न पीलेइ वाही जाव न वडडई ।
जाविदिया न हायंति ताव घम्मं समायरे ॥
३६. कोहं माणं च मायं च लोभं च पाववड्डणं ।
वमे चत्तारि दोसे उ इच्छंती हियमप्पणो ॥
३७. कोहो पीइं पणासेइ माणो विणयनासणो ।
माया मित्ताणि नासेइ लोहो सब्वविणासणो ।
३८. उवसमेण हणे कोहं माणं महवया जिणे ।
मायं चज्जवभावेण लोभं संतीसओ^५ जिणे ॥
३९. कोहो य माणो य अणिग्गहीया^६ माया य लोभो य पवड्डमाणा^७ ।
चत्तारि एए कसिणा कसाया सिचंति मूलाइं पुणब्भवस्स ॥
४०. राइणिएसु विणयं पउंजे धुवसीलयं 'सययं न हावएज्जा'^८ ।
'कुम्मो व्व'^९ अल्लीणपलीणगुत्तो परक्कमेज्जा^{१०} तवसंजमम्मि ॥
४१. निहं^{११} च न बहुमन्नेज्जा संपहासं^{१२} विवज्जए ।
मिहोकहाहिं^{१३} न रमे सज्झायम्मि^{१४} रओ सया ॥

१. आयरियाणं (अचू) ।

२. विणिव्विज्जेज्ज (अचू); विणिव्विसेज्जा (जिचू) ।

३. कोष्ठकवर्तीश्लोकः चूर्णिद्वये हारिभद्रीय-
टीकायां अवचूर्णामपि च नास्ति व्याख्यातः ।
केनापि कारणेन आदर्शेषु प्रक्षेपं प्राप्तीस्ति ।

४. जाव जरा (जिचू) ।

५. संतुट्टिए (अचू, जिचू) ।

६. ँग्गिहीया (अचू) ।

७. विवड्डमाणा (अचू) ।

८. मूलाणि (अचू) ।

९. समयं भावएज्जा (जिचू) ।

१०. कुम्मेव (अचू) ।

११. परज्जमेज्जा (अचू) ।

१२. ४१, ४२ श्लोकयोः स्थाने विजयोदयायां एक
एवं श्लोको दृश्यते—
णिइं ण बहु मप्पेज्ज, हासं रवेइं विवज्जए ।
जोग्गं समणघम्मस्स, जुजे अणलसो सदा ॥
(मूलाराधना, विजोदया ४।३०० पृ० ५१२) ।

१३. सप्पहासं (क, ख, ग, घ, हाटी) ।

१४. मिधुकं (अचू) ।

१५. अज्झयणम्मि (जिचू) ।

४२. जोगं च समणघम्मम्मिं जुतो य समणघम्मम्मि	जुंजे अणलसो धुवं । अट्टं लहइ अणुत्तरं ॥
४३. इहलोगपारत्तहियं बहुस्सुयं पज्जुवासेज्जा	जेणं गच्छइ सोग्गइ । पुच्छेज्जत्थ विणिच्छयं ॥
४४. हत्थं पायं च कायं च अल्लोणगुत्तो निसिएं	पणिहाय जिइंदिए । सगासे गुरुणो मुणी ॥
४५. न पक्खओ न पुरओ न य ऊरुं समासेज्जा	नेव किच्चाण पिट्ठओ । चिट्ठेजा गुरुणतिए ॥
४६. अपुच्छिओ न भासेज्जा पिट्ठिमंसं न खाएज्जा	भासमाणस्स अंतरा ^१ । मायामोसं विवज्जे ॥
४७. अप्पत्तियं जेण सिया सव्वसो तं न भासेज्जा	आसु कुप्पेज्ज वा परो । भासं अहियगामिणिं ^२ ॥
४८. दिट्ठं मियं असंदिद्धं अयपिरमणुव्विग्गं ^३	पडिपुन्नं ^४ वियजियं । भासं निसिरं ^५ अत्तवं ॥
४९. आधारपणत्तिधरं वइविकखलियं ^६ नच्चा	दिट्ठिवायमहिज्जगं । न तं उवहसे ^७ मुणी ॥
५०. नक्खत्तं सुमिणं जोगं गिहिणो ^८ तं न आइक्खे	निमित्तं मंत भेसजं । भूयाहिगरणं ^९ पयं ॥
५१. 'अन्नट्ठं पगडं लयणं' ^{१०} उच्चारभूमिसंपन्नं	भएज्ज सयणासणं । इत्थोपसुविवज्जियं ॥
५२. विवित्ता य भवे सेज्जा गिहिसंथवं न कुज्जा	नारीणं न लवे ^{११} कहं । कुज्जा साहूहि संथवं ॥
५३. जहा कुक्कुडपोयस्स एवं खु बंभयारिस्स	निच्चं कुललओ भयं ॥ इत्थोविग्गहओ भयं ॥
५४. चित्तभित्तिं न निज्झाए भवस्वरं पिव दट्ठूणं	नारिं वा सुअलंकियं ^{१२} । दिट्ठि पडिसमाहरे ॥

१. °घम्मस्स (अचू) ।

२. णिसीए (अचू) ।

३. वज्जन्तरा (अचू) ।

४. पिट्ठीमंसं (अचू) ।

५. अघित्तगामिणी (अचू) ।

६. पडुप्पन्नं जिचू ।

७. अयंपुरं (अचू) ।

८. णिसिरे (अचू) ।

९. वयिं (अचू) ।

१०. अवघसे (अचू) ।

११. गेहीण (अचू) ।

१२. भूताघिकरणं (अचू) ।

१३. अण्णट्ठुपगडं लेणं (अचू) ।

१४. कवे (अचू) ।

१५. सुतलं (अचू) ।

५५. हृत्यपायपडिच्छिरं कण्णनासविगप्पियं ।
अवि वाससइं नारिं 'बंभयारी विवज्जए'^१ ॥
५६. विभूसा इत्थिसंसग्गी पणीयरसभोयणं ।
नरस्सत्तगवेसिस्स विसं तालउडं जहा ॥
५७. अंगपच्चंगसंठाणं चारुल्लवियपेहियं ।
इत्थीणं तं न निज्झाए कामरागविवड्ढणं ॥
५८. विसएसु मणुण्णसु पेमं नाभिनिवेसए ।
अणिच्चं तेसिं विण्णायं परिणामं पोग्गलाण उ^२ ॥
५९. पोग्गलाण परीणामं* तेसिं नच्चा जहा तथा ।
विणीयतण्हो विहरे सीईभूएणं अप्पणा ॥
६०. जाए सद्धाए निक्खंतो परियायट्ठाणमुत्तमं ।
तमेव अणुपालेज्जा गुणे आयरियसम्मए'^३ ॥
६१. तवं चिमं संजमजोगयं च सज्झायजोगं च सया अहिट्टए ।
सूरे व सेणाए समत्तमाउहे'^४ अलमप्पणो होइ अलं परेसि ॥
६२. सज्झायसज्झाणरयस्स ताइणो अपावभावस्स तवे रयस्स ।
विसुज्झई जं 'सि मलं'^५ पुरेकडं समीरियं रुपमलं व जोइणा ॥
६३. से तारिसे दुक्खसहे जिइंदिए सुएण जुत्ते अममे अकिंचणे ।
'विरायई कम्मघणम्मि अवगए'^६ कसिणब्भपुडावगमे व चंदिमा ॥

—त्ति वेमि ॥

१. °विकप्पितं (अचू, जिचू) ।
२. दूरओ परिवज्जए (जिचू) ।
३. पणीयं रसं (क, ख, ग) ।
४. चारुलवितं (अचू, जिचू) ।
५. विण्णातं (अचू) ।
६. य (क, ख, ग, घ, अचू) ।
७. परिणामं (अचू) ।

८. सीतभू° (अचू) ।
९. °यायत्थाणं (अचू) ।
१०. °सम्मतं (हाटीपा) ।
११. °मायुधी (अचू) ।
१२. से रयं (अचू) ।
१३. विसुज्झती पुव्वकडेण कम्मणुणा (अचू);
विमुच्चइ पुव्वकडेण कम्मणुणा (जिचू) ।

नवमं अजभयणं विणयसमाही

१. धंभा व कोहा व मयप्पमाया
सो च्चै उ' तस्स अभूइभावो	गुरुस्सगासे' विणयं' न सिक्खे' ।
फलं व कीयस्स वहाय होइ ॥
२. जे यावि मंदि त्ति गुरुं विइत्ता
हीलंति मिच्छं पडिवज्जमाणा	डहरे इमे अप्पमुए त्ति नच्चा ।
करंति आसायण ते गुरुणं ॥
३. पमईए मंदा वि भवंति एगे
आयारमंता गुणसुट्टिअप्पा	डहरा वि य जे सुयबुद्धोववेया ।
जे हीलिया सिहिरिव भास कुज्जा ।
४. जे यावि नागं डहरं ति नच्चा
एवारियं पि हु हीलयंतो	'आसायए से' ^६ अहियाय होइ ।
नियच्छई जाइपहं ^७ खु मंदे ॥
५. आसीक्सो यावि ^८ परं सुरुद्धो
आयरियपाया पुण अप्पसन्ना	कि जीवनासाओ ^९ परं नु कुज्जा ।
अबोहिआसायण नत्थि मोक्खो ॥
६. जो पावगं जलियमवक्कमेज्जा
जो वा विसं खायइ जीवियट्टो	आसीविसं वा वि हु कोवएज्जा ।
एसोवमासायणया गुरुणं ॥
७. 'सिया हु' ^{१०} से पावय नो डहेज्जा
सिया विसं हालहलं न मारे	आसीविसो वा कुविओ न भक्खे ।
न यावि मोक्खो गुरुहीलणाए ॥
८. जो पव्वयं सिरसा भेत्तुमिच्छे
जो वा दए सत्तिअग्गे पहारं	सुत्तं व सीहं पडिबोहएज्जा ।
एसोवमासायणया गुरुणं ॥
९. 'सिया हु' ^{१०} सीसेण गिरिं पि भिदे
सिया न भिदेज्ज व सत्तिअग्गं	सिया हु सीहो कुविओ न भक्खे ।
न यावि मोक्खो गुरुहीलणाए ॥

-
१. गुरुण सगासे (अचू) ।
 २. विणए (अचूपा, जिणू) ।
 ३. चिट्ठे (अचू, जिचू, हाटीपा) ।
 ४. तू (अचू) ।
 ५. आसादए सो (अचू) ।

६. जाति-वधं (अचू) ।
७. वा वि (क, ख, ग, जिचू) ।
८. जीविं (घ); जीतणासातो (अचू) ।
- ९, १०. सियाय (अचू) ।

१०. आयरियपाया पुण अप्पसन्ना अबोहिआसायण नत्थि मोक्खो ।
तम्हा अणाबाह सुहाभिकंखी गुरुप्पसायाभिमुहो रमेज्जा ॥
११. जहाहियग्गी जलण नमंसे नाणाहुईमंतपयाभिसित्तं ।
एवायरियं उवच्चिट्टएज्जा अणंतनाणोवगओ वि संतो ॥
१२. 'जस्संतिए धम्मपयाइ' सिक्खे तस्संतिए^१ वेणइयं पत्तंजे^२ ।
सक्कारए सिरसा पंजलीओ कायग्गिरा भो! मणसा यं निच्चं ॥
१३. लज्जा दया संजम बंभचेरं कल्लाणभागिस्स विसोहिठाणं ।
जे मे गुरु सययमणुसासयंति ते हं गुरु सययं पूययामि ॥
१४. जहा निसंते तवणच्चिमाली पभासई केवलभारहं^३ तु ।
एवायरिओ सुयसीलबुद्धिए विरायई^४ सुरमज्जे व इंदो ॥
१५. जहा ससी कोमुइजोगजुत्तो नक्खत्ततारागणपरिवुडप्पा ।
खे सोहई^५ विमले अठभमुक्के एवं गणी सोहइ भिक्खुमज्जे ॥
१६. महागरा आयरिया महेसी 'समाहिजोगे सुयसीलबुद्धिए'^६ ।
संपाविउकामे अणुत्तराई आराहए^७ तोसए धम्मकामी ॥
१७. सोच्चाण मेहावी सुभासियाई सुस्सुसए आयरियप्पमत्तो ।
आराहइत्ताण^८ गुणे अणेगे से पावई सिद्धिमणुत्तरं ॥
- ति बेमि ॥

बोओ उट्टेसा

१८. मूलाओ खंधप्पभवो^१ दुमस्स खंधाओ पच्छा समुवेति साहा ।
साहप्पसाहा विरुहंति पत्ता तओ से पुप्फं च फलं रसो य ॥१॥
१९. एवं धम्मस्स विणओ मूलं परमो से^२ मोक्खो ।
जेण कित्ति सुयं सिग्घं^३ 'निस्सेसं चाभिगच्छई'^४ ॥२॥

१. जस्संतियं धम्मपदाणि (अचू) ।

२. तस्संतियं (अचू) ।

३. पत्तंजे (अचू) ।

४. वि (ख) ।

५. भारहं केवलं (अचू) ।

६. विराजते (अचूपा) ।

७. सोभते (अचू) ।

८. सीसमज्जे (जिचू) ।

९. समाधिजोगाण सुतं (अचू); समाधिजोग-

स्सुयं (हाटी) ।

१०. उवच्चिट्तो (अचू) ।

११. आराधयित्ताण (अचू) ।

१२. खंधो पभवो (अचू) ।

१३. सो (अचू) ।

१४. सग्घं (अचू) ।

१५. निस्सेसमधिगं (अचू); निस्सेसमधिगं

(जिचू); निस्सेसं चाधिगं (हाटी) ।

२०. जे य चंडे मिए थद्धे दुव्वाई नियडी सढे ।
वुज्झइ से अविणीयप्पा कट्टं सोयगयं जहा ॥३॥
२१. विणयं पि जो' उवाएणं चोइओ' कुप्पई नरो ।
दिव्वं सो' सिरिमेज्जंति' दंडेण पडिसेहए ॥४॥
२२. तहेव अविणीयप्पा उववज्झा हया गया ।
दीसंति दुहमेहंता आभिओगमुवट्ठिया' ॥५॥
२३. तहेव सुविणीयप्पा उववज्झा हया गया ।
दीसंति सुहमेहंता 'इड्ढि पत्ता' महायसा ॥६॥
२४. तहेव अविणीयप्पा लोगंसि नरनारिओ ।
दीसंति दुहमेहंता 'छाया विगलित्तेंदिया' ॥८॥
२५. दंडसत्थपरिजुण्णा' असब्भ वयणेहि य ।
कलुणा विवन्नछंदा खुप्पिवासाए' परिगया ॥८॥
२६. तहेव सुविणीयप्पा लोगंसि नरनारिओ ।
दीसंति सुहमेहंता 'इड्ढि पत्ता' महायसा ॥९॥
२७. तहेव अविणीयप्पा देवा जक्खा य गुज्झगा ।
दीसंति दुहमेहंता आभिओगमुवट्ठिया' ॥१०॥
२८. तहेव सुविणीयप्पा देवा जक्खा य गुज्झगा ।
दीसंति सुहमेहंता इड्ढि पत्ता महायसा ॥११॥
२९. जे आर्यारियउवज्झायाणं सुस्सूसावयणंकरा ।
तेसिं सिक्खा पवड्ढंति' जलसित्ता इव' पायवा ॥१२॥
३०. अप्पणट्ठा परट्ठा वा सिप्पा पेउणियाणि' य ।
गिहिणो उवभोगट्ठा इहलोगस्स कारणा ॥१३॥
३१. जेण बंधं वहं घोरं 'परियावं च दारुणं' ।
सिक्खमाणा नियच्छंति जुत्ता ते ललिइंदिया' ॥१४॥

१. से (अच्); सो (जिच्) ।

२. चोदितो (अच्) ।

३. से (अच्) ।

४. °मेज्जंती (अच्) ।

५. अभिओगमुवागता (अच्) ।

६. इड्ढिपत्ता (अच्) ।

७. छाया ते विगलित्तिया (क, ख, ग, घ); ते छाया विगलित्तिया (अच्); छाया विगलित्तिया (अच्पा) ।

८. °परिजुणा (अच्) ।

९. खुप्पिवासाहि (क, ग); खुप्पिवासा य (ख); खुप्पिवासा (घ); खु-पिवासाए (अच्) ।

१०. रिद्धिपत्ता (अच्) ।

११. अभिओगमुवत्थिता (अच्) ।

१२. विवड्ढंति (अच्, जिच्) ।

१३. व (अच्) ।

१४. पेणुणियाणि (अच्) ।

१५. परितावण दारुणं (अच्); परितावं सुदारुणं (जिच्) ।

१६. ललित्तेंदिया (अच्) ।

३२. ते वि तं गुरुं पूयंति तस्स सिप्पस्स कारणा ।
सक्कारेंति नमंसंति' तुट्ठा निद्देसवत्तिणो ॥१५॥
३३. किं पुण जे सुयग्गाही अणंतहियकामए' ।
आयरिया जं वए भिक्खु तम्हा तं नाइवत्तए ॥१६॥
३४. नीयं सेज्जं गइं ठाणं नीयं च 'आसणाणि य' ।
नीयं च पाए वंदेज्जा नीयं कुज्जा य अंजलि ॥१७॥
३५. संघट्टित्ता काएणं तहा उवहिणामवि' ।
खमेह अवराहं मे वएज्ज न पुणो त्ति य ॥१८॥
३६. 'दुग्गओ वा पओएणं' चोइओ वहई रहं' ।
एवं दुबुद्धि किच्चाणं' वुत्तो वुत्तो पकुब्बई ॥१९॥
(आलवंते लवंते वा न निसेज्जाए पडिस्सुणे ।
मोत्तूणं आसणं धीरो सुस्सूसाए पडिस्सुणे' ॥)
३७. कालं छंदोवयारं च पडिलेहित्ताण हेउहि ।
'तेण तेण उवाएण' तं तं संपडिवायए ॥२०॥
३८. विवत्ती अविणीयस्स संपत्ती विणियस्स य ।
जस्सेयं दुहओ नायं सिक्खं से अभिगच्छइ ॥२१॥
३९. जे यावि चंडे मइइडिहगारवे पिसुणे नरे साहस हीणपेसणे ।
अदिट्ठधम्मे विणए अकोविए असंविभागी न हु तस्स मोक्खो ॥२२॥
४०. निद्देसवत्ती पुण जे गुरुणं सुयत्थधम्मा 'विणयम्मि कोविया' ।
तरित्तु 'ते ओहमिणं' दुरुत्तरं खवित्तु कम्मं गइमुत्तमंगय ॥२३॥

—त्ति वेमि ॥

१. समार्षेति (अचू) ।

२. अणंतसुहकामए (अचू) ।

३. आसणं तहा (अचू) ।

४. उवधिणा अवि (अचू) ।

५. दुग्गवो व पतोदेण (अचू); °पयोएण
(जिचू) ।

६. रघं (अचू) ।

७. किच्चाइं (जिचू, हाटीपा) ।

८. पर्युजति (अचू) ।

९. कोष्ठकवर्ती श्लोकः चूणिद्वये हारिभद्रीय-
टीकायां अवचूयामपि च नास्ति व्याख्यातः ।
केनापि कारणेन आदर्शेषु प्रक्षेपं प्राप्तोस्ति ।

१०. तेहिं तेहिं उवाएहि (अचू) ।

११. विणए य कोविता (अचू) ।

१२. तो ओषमिणं (अचू) ।

तइओ उद्देसो

४१. 'आयरियं अग्निमिवाहियग्गी' सुस्सूसमाणो पडिजागरेज्जा ।
आलोइयं^१ इंगियमेव नच्चा जो छंदमाराहयइ स पुज्जो ॥१॥
४२. आयारमट्ठा विणयं पउंजे सुस्सूसमाणो परिगिज्झ वक्कं ।
जहोवइट्ठं अभिकंखमाणो 'गुरुं तु नासाययई' स पुज्जो ॥२॥
४३. राइणिएसु विणयं पउंजे डहरा वि य जे परियायजेट्ठा ।
नियत्तणे वट्टइ सच्चवाई ओवायवं वक्ककरे स पुज्जो ॥३॥
४४. अण्णायउंछं चरइ विसुद्धं जवणट्टया समुयाणं च निच्चं ।
अलद्धुयं नो परिदेवएज्जा लद्धु न विकत्थयई^२ स पुज्जो ॥४॥
४५. संथारसेज्जासणभत्तपाणे अप्पिच्छया अइलाभे^३ वि संते ।
जो एवमप्पाणभित्तोसएज्जा^४ संतोसपाहन्न ए स पुज्जो ॥५॥
४६. सक्का सहेउं आसाए^५ कंटया अओमया^६ उच्छहया नरेणं ।
अणासए जो उ सहेज्ज कंटए वईमए कण्णसरे स पुज्जो ॥६॥
४७. मुहुत्तदुक्खा हुं हवंति कंटया अओमया ते वि^७ तओ सुउद्धरा^८ ।
वायादुक्खाणि दुरुद्धराणि वेराणुबंधीणि मह्भयाणि ॥७॥
४८. समाचयंता वयणाभिघाया कण्णंगया दुम्मणियं जणंति ।
घम्मो त्ति किच्चा परमग्गसूरे जिइदिए जो सहई स पुज्जो ॥८॥
४९. अवण्णवायं च परम्मुहस्स पच्चवखओ पडिणीयं च भासं ।
ओहारिणि अप्पियकारिणि च भासं न भासेज्ज सया स पुज्जो ॥९॥
५०. अलोलुए अक्कुहए^९ अमाई^{१०} अपिसुणे यावि अदीणवित्ती ।
नो भावए^{११} नो वि य भावियप्पा अकोउह्ले य सया स पुज्जो ॥१०॥
५१. गुणेहि साहू अगुणेहिसाहू^{१२} गिण्हाहि साहूगुण मुंचसाहू^{१३} ।
वियाणिया अप्पगमप्पएणं जो^{१४} रागदोसेहि समो स पुज्जो ॥११॥

१. आयरियग्गिं (क, ख, ग, अचू) ।

२. आलोइय (क, ख) ।

३. अविकंपमाणो जो छंदमाराधयइ (अचू, जिचू) ।

४. विकंथई (ग), विकंथयई (क, ख, घ, अचू) ।

५. अविलाभे (अचू) ।

६. णमभित्तो (जिचू) ।

७. आसाय (ख) ।

८. अतोमता (अचू) ।

९. उ (क, ख, ग, घ) ।

१०. धि (अचू) ।

११. सुहुद्धरा (क) ।

१२. अकुहए (अचू) ।

१३. अमादी (अचू) ।

१४. भावदे (अचू) ।

१५. अगुणेहि + असाहू = अगुणेहिसाहू ।

१६. मुंच + असाहू = मुंचसाहू ।

१७. जे (अचू) ।

५२. तहेव डहरं व महल्लगं वा इत्थी पुमं पव्वइयं गिहि वा ।
नो हीलए नो वि य खिसएज्जा थंभं च कोहं च चए स पुज्जो ॥१२॥
५३. जे माणिया सययं माणयंति जत्तेण कम्मं व निवेशयंति ।
ते माणए माणरिहे' तवस्सी जिइंदिए सच्चरए स पुज्जो ॥१३॥
५४. तेसि गुरूणं गुणसागराणं सोरुच्चाण मेहावि सुभासियाइ' ।
चरे मुणी पंचरए' तिगुत्तो षउक्कसायावगए स पुज्जो ॥१४॥
५५. गुरुमिह सययं पडियरिय मुणी जिणमयनिउणे' अभिगमकुसले ।
घुणिय रयमलं पुरेकडं भासुरमउलं गइं गय' ॥१५॥
- त्ति बेमि ॥

चउत्थो उहेसो

१. सुयं मे आउसं ! तेणं भगवया एवमवखायं— इह खलु थेरेहि भगवंतेहि चत्तारि विणय-
समाहिट्टाणा पण्णत्ता ।
२. कयरे खलु ते थेरेहि भगवंतेहि चत्तारि विणयसमाहिट्टाणा पण्णत्ता ?
३. इमे खलु ते थेरेहि भगवंतेहि चत्तारि विणयसमाहिट्टाणा पण्णत्ता, तं जहा—१. विणय-
समाही २. सुयसमाही ३. तवसमाही ४. आयारसमाही ।

विणए 'सुए अ तवे' आयारे निच्चं पंडिया ।
अभिरामयति अण्णाणं जे भवंति जिइंदिया ॥१॥

४. चउव्विहा खलु विणयसमाही भवइ, तं जहा— १. अणूसासिज्जंतो मुस्सूसइ २. सम्मं
संपडिवज्जइ' ३. वेयमारगहयइ' ४. न य भवइ अत्तसंपग्गहिए । चउत्थं पयं भवइ ।
भवइ 'य इत्थ' सिलोगो—

पेहेइ' हियाणुसासणं मुस्सूसइ तं च पुणो अहिट्टए ।
न य माणमएण मज्जई विणयसमाही' आययट्टिए ।२॥

५. चउव्विहा खलु सुयसमाही भवइ, तं जहा— १. सुयं मे भविस्सइ त्ति अज्झाइयव्वं
भवइ २. एगगचित्तो भविस्सामि त्ति अज्झाइयव्वं भवइ ३. अण्णाणं' ठावइस्सामि त्ति

१. माणरुहे (अचू) ।	७. पडिवज्जइ (अचू) ।
२. °सिताणि (अचू) ।	८. °राहइ (ख, जिचू) ।
३. पंचजते (अचू) ।	९. वेत्थ (अचू) ।
४. जिणवयणणितुणे (अचू) ।	१०. वीहेति (अचू) ।
५. वइं (अचू, जिचू) ।	११. °माधीए (अचू); °माधी (अचूपा) ।
६. सुते तवे या (अचू) ।	१२. सुहमण्णाणं धम्मं (अचू) ।

अज्भाइयव्वं भवइ ४. 'ठिओ परं ठावइरसामि' ति अज्भाइयव्वं भवइ । चउत्थं पयं भवइ ।

भवइ य इत्थं सिलोगो—

नाणमेगग्गचित्तो यं ठिओ ठावयई परं ।
सुयाणि य अहिज्जित्ता रओ सुयसमाहिए ॥३॥

६. चउव्विहा खलु तवसमाही भवइ, तं जहा—१. 'नो इहलोगट्टयाए तवमहिट्ठेज्जा'
२. नो परलोगट्टयाए तवमहिट्ठेज्जा ३. नो कित्तिवण्णसट्ठसिलोगट्टयाए तवमहिट्ठेज्जा
४. नन्नत्थ निज्जरट्टयाए तवमहिट्ठेज्जा । चउत्थं पयं भवइ ।

भवइ य इत्थं सिलोगो—

विविहगुणतवोरए य निच्चं भवइ निरासए निज्जरट्टिए ।
तवसा धुणइ पुराणपावगं गुत्तो सया तवसमाहिए ॥४॥

७. चउव्विहा खलु आयारसमाही भवइ, तं जहा—१. नो इहलोगट्टयाए आयार-
महिट्ठेज्जा २. नो परलोगट्टयाए आयारमहिट्ठेज्जा ३. नो कित्तिवण्णसट्ठसिलोगट्टयाए
आयारमहिट्ठेज्जा ४. नन्नत्थ आरहंतेहि हेऊंहे आयारमहिट्ठेज्जा । चउत्थं पयं भवइ ।

'भवइ य इत्थं सिलोगो'—

जिणवयणरए^१ अत्तिणे पडिपुण्णाययमाययट्टिए ।
आयारसमाहिसंबुडे भवइ य दंते भावसंघए ॥५॥
'अभिगम चउरो समाहो' सुविसुद्धो सुसमाहियप्पओ ।
विउलहियसुहावहं पुणो कुव्वइ सो पयखेममप्पणो ॥६॥
जाइमरणाओ मुच्चई इत्थं च चयइ^२ सव्वसो ।
सिद्धे वा भवइ सासए देवे वा अप्परए महिड्ढिए ॥७॥

—त्ति बेमि ॥

१. यितो परं धम्मो थाव^० (अचू) ।

२. ऽत्थ (अचू) ।

३. तु (अचू) ।

४. णो इध लोमट्टताए तवं करोति (सूत्र०चू०
पृ० ६५) ।

५. ऽत्थ (अचू) ।

६. सिलागो पुण एत्थ (अचू) ।

७. ंमते (अचू) ।

८. अधिगतचतुरसमाधिए (अचू) ।

९. इत्थत्तं (अचू) ।

१०. जहाति (अचू, जिचू) ।

दसमजभयणं

स-भिक्षु

१. निक्खम्ममाणाए^१ बुद्धवयणे^२ निच्चं चित्तसमाहिओ हवेज्जा ।
इत्थीण वसं न यावि गच्छे वंतं नो 'पडियायई जे' स भिक्षु ॥
२. पुढवि न खणे न खणावए सीओदगं न 'पिए न पियावए'^३ ।
अगणिसत्थं जहा सुनिसियं तं न जले न जलावए जे स भिक्षु ॥
३. अतिलेण न 'वीए न वीयावए'^४ हरियाणि न 'छिदे न छिदावए'^५ ।
बीयाणि सया विवज्जयंतो सच्चित्तं नाहारए जे स भिक्षु ॥
४. वहणं तसथावराण होइ पुढवित्तणकट्टुनिस्सियाणं^६ ।
तम्हा उद्देसियं न भुंजे 'नो वि पए'^७ न पयावए जे स भिक्षु ॥
५. रोइय नायपुत्तवयणे^८ अत्तसमे मन्नेज्ज छप्पि काए ।
पंच य फासे महव्वयाइं पंचासवसंवरे'^९ जे स भिक्षु ॥
६. चत्तारि वमे सया कसाए धुवजोगी य'^{१०} हवेज्ज बुद्धवयणे ।
अहणे निज्जायरूवरयए'^{११} गिहिजोगं परिवज्जए जे स भिक्षु ॥
७. सम्महिट्ठी सया अमूढे अत्थि हु 'नाणे तवे'^{१२} संजमे य ।
तवसा धुणइ पुराणपावगं मणवयकायसुसंबुडे'^{१३} जे स भिक्षु ॥

१. °माणाइय (क, ख, ग); माणाय
(अचूपा); °मादाय (जिचूपा) ।

२. °वयणं (जिचूपा) ।

३. °यायियती (अचू) ।

४. पीए न पीयावए (ख); पिबे ण समार-
भेज्जा (अचू, जिचू) ।

५. वियावए ण वीए (अचू, जिचू) ।

६. छिदावए ण छिदे (अचू)

७. पुढविदयकट्टु° (अचू) ।

८. ण पए (अचू) ।

९. °वयणं (अचू) ।

१०. °संबुडे (घ, हाटी) ।

११. × (जिचू, हाटी) ।

१२. °रए (ख, ग) ।

१३. जोगे नाणे (जिचू) ।

१४. मणवति° (अचू) ।

८. तहेव असणं पाणगं वा विविहं खाइमसाइमं लभित्ता ।
होहो' अट्टो सुए परे वा तं न निहे न निहावए जे स भिवखू ॥
९. तहेव असणं पाणगं वा विविहं खाइमसाइमं लभित्ता ।
छंदिय साहम्मियाण भुंजे भोच्चा सज्भायरए य जे स भिवखू ॥
१०. न य वुग्गहियं कंहं कहेज्जा न य' कुप्पे निहुइंदिए पसंते ।
संजमधुवजोगजुत्ते उवसते अविहेडए' जे स भिवखू ॥
११. जो सहइ हुं गामकंटए' अक्कोसपहारतज्जणाओ य ।
भयभेरवसदसंपहासे" समसुहदुक्खसहे य जे स भिवखू ॥
१२. पडिमं पडिवज्जिया मसाणे' 'नो भायए भयभेरवाइ दिस्स' ।
विविहगुणतवोरए य निच्चं न सरीरं चाभिकंखई" जे स भिवखू ॥
१३. असइ वोसट्टुचत्तदेहे अक्कुट्ठे व हए व लूसिए वा ।
पुढवि समे मुणी हवेज्जा अनियाणे अकोउहत्ते" य जे स भिवखू ॥
१४. अभिभूय काएण परीसहाइं समुद्धरे जाइपहाओ" अप्पयं ।
विइत्तु जाईमरणं महब्भयं तवे" रए सामणिए जे स भिवखू ॥
१५. हत्थसंजए पायसंजए वायसंजए संजइंदिए ।
अज्भप्परए सुसमाहियप्पा" सुत्तत्थं च वियाणई जे स भिवखू ॥
१६. उवहिम्म अमुच्छिए अगिद्धे" 'अण्णायउच्छपुल निप्पुलाए" ।
कयविककयसन्निहिओ" विरए सव्वसंगावमए य जे स भिवखू ॥
१७. अलोल" भिवखू न रसेसु गिद्धे उच्छं चरे जीवियनाभिकंखे" ।
इडिडं" च सक्कारण पूयण च" चए" ठियप्पा अणिहे" जे स भिवखू ॥
१८. न परं वएज्जासि अयं कुसीले जेणन्तो" कुप्पेज्ज न तं वएज्जा ।
जाणिय पत्तेयं पुण्णपात्रं अत्ताणं न समुक्कसे जे स भिवखू ॥

१. होइति (अचू) ।
२. विग्गहियं (अचू) ।
३. हु (क, ख, ग) ।
४. अविहेडए (अचू); अवहे° (क, ग) ।
५. इह (ख) ।
६. °कंटके (अचू) ।
७. °सपपहासे (क, ख, ग, घ, जिच्, हाटी) ।
८. सुसाणे (अचू, जिच्) ।
९. ण य भाती भय-भेरवाणि दट्ठुं (अचू) ।
१०. अभिकं° (अचू, जिच्) ।
११. अकुत्तहले (अचू) ।
१२. °वहाओ (अचू, जिच्) ।
१३. भवे (अचू) ।
१४. समाहितत्था (अचू) ।
१५. अगदिते (अचू); अगिद्धिए (जिच्) ।
१६. अण्णायउच्छपुलाए निप्पुलाये (अचू) ।
१७. °सण्णिधीहितो (अचू) ।
१८. अलोलु (अचू) ।
१९. °णावकखे (अचू); °नाभिकंखी (क, ख, ग, घ) ।
२०. इड्डी (अचू) ।
२१. वा (अचू) ।
२२. जहे (अचू, जिच्) ।
२३. अण्हिय (क); अण्हिए (ग) ।
२४. जेण + अत्तो = जेणत्तो ।

१६. न जाइमत्ते न य रूवमत्ते न लाभमत्ते न सुएणमत्ते ।
मदाणि^१ सव्वाणि विवज्जइत्ता^२ धम्मज्झाणरए^३ जे स भिक्खू ॥
२०. पवेयए अज्जपयं^४ महामुणी घम्मे ठिओ ठावयई परं पि ।
निक्खम्म वज्जेज्ज कुसीललिगं न यावि हस्सकुहए^५ जे स भिक्खू ॥
२१. तं देहवासं असुइं असासयं सया चए^६ 'निच्च हियट्ठियप्पा'^७ ।
छिदित्तु जाईमरणस्स बंधणं उवेइ भिक्खू अपुणागमं गइं ॥

--ति वेमि ॥

१. मताणि (अचू); मदाणि (जिचू) ।

२. विवज्जयंतो (क, ख); विगिचघीरे (जिचू) ।

३. ०रए य (क) ।

४. अज्जवयं (अचू) ।

५. हासं कुहए (क, ख, ग, घ, जिचू) ।

६. जहे (अचू, जिचू) ।

७. निच्चहितेठिं (अचू) ।

रइवक्का पढमा चूलिया

१. इह खलु भो ! पव्वइएणं, उप्पन्नदुक्खेणं, संजमे अरइसमावन्नचित्तेणं, ओहाणुप्पे-
हिणा अणोहाइएणं' चेव, हयरस्सि-गयंकुस-पोदपडागाभूयाइं' इमाइं अट्टारस
ठाणाइं सम्मं संपडिलेहियव्वाइं' भवन्ति, तं जहा—

१. हं भो ! दुस्समाए दुप्पजीवी' ।
२. लहुस्सगा इत्तरिया' गिहीणं कामभोगा ।
३. भुज्जो य साइबहुला' मणुस्सा ।
४. इमे य मे दुक्खे न चिरकालोवट्टाई भविस्सइ ।
५. ओमजणपुरक्कारे ।
६. वंतस्स य' पडियाइयणं ।
७. अहरगइवासोवसंपया ।
८. दुल्लभे खलु भो ! गिहीणं धम्मे गिहिवासमज्जे वसंताणं ।
९. आयके' से वहाय' होइ ।

१. °हाविएणं (अचू) ।
२. °पडागार भू० (अचू) ।
३. पडि° (अचू); सुप्पडि° (हाटी) ।
४. दुप्पजीवं (अचू) ।
५. इत्तरिया (अचू) ।
६. साय° (क, ख, ग, दी०, सादी०, अचू) ।
७. व (अचू) ।
८. अतः अष्टादशस्थानपर्यन्तं अगस्त्यचूणौ
स्थानानां क्रमभेदो विद्यते—आयंके से वघाए
होति, संकप्पे से वघाए होति, सोवक्केसे
गिहवासे ९ । गिरवक्केसे परियाए १० । बघे

गिहवासे ११ । मोक्खे परियाए १२ । सावज्जे
गिहवासे १३ । अणवज्जे परियाए १४ । बहु-
साधारणा गिहीणं काम-भोगा १५ । पत्तेयं
पुण्णपावं १६ । अणिच्चे मणुयाण जीविते
कुसग्गजलबिदुच्चले १७ । बहं च खलु पावं
कम्मं पगडं, पावाणं च खलु भो ! कडाणं
कम्माणं पुंविं दुच्चिण्णाणं दुप्परक्कंताणं
वेदयित्ता मोक्खो, नत्थि अवेइत्ता, तधसा वा
ओसइत्ता, अट्टारसमं पदं भवति १८ ॥

९. वघाए (अचू) ।

१०. संकप्पे से वहाय होइ ।
११. सोवक्केसे गिह्वासे । निरुवक्केसे परियाए ।
१२. बंधे गिह्वासे । मोक्खे परियाए ।
१३. सावज्जे गिह्वासे । अणवज्जे परियाए ।
१४. बहुसाहारणा गिहीणं कामभोगा ।
१५. पत्तेयं पुण्णपावं ।
१६. अण्णिच्चे 'खलु भो' ! मणुयाण जीविए कुसग्गजलविदुचंचले ।
१७. बहुं च खलु पावं कम्मं पगडं ।
१८. 'पावाणं च खलु भो ! कडाणं कम्माणं' पुंवि दुच्चिण्णाणं दुप्पडिकंताणं वेयइत्ता मोक्खो, नत्थि अवेयइत्ता, तवसा वा भोसइत्ता अट्टारसमं पयं भवइ ॥

भवइ य इत्थ सिलोगो—

१. जया य चयईं घम्मं अणज्जो भोगकारणा ।
से तत्थ मुच्छिए बाले आयइं नावबुज्झइ ॥
२. जया ओहाविओ होइ इंदो वा पडिओ छमं ।
सव्वघम्म परिभट्टो स पच्छा परितप्पइ ॥
३. जया य वंदिमो होइ पच्छा होइ अवंदिमो ।
देवया व च्चुया ठाणा स पच्छा परितप्पइ ॥
४. जया य पूइमो होइ पच्छा होइ अपुइमो ।
राया व रज्जपण्णभट्टो स पच्छा परितप्पइ ॥
५. जया य माणिमो होइ पच्छा होइ अमाणिमो ।
सेट्ठि व्व कब्बडे छूढो स पच्छा परितप्पइ ॥
६. जया य थेरओ होइ समइक्कंतजोव्वणो ।
मच्छो व्व गलं गिलित्ता स पच्छा परितप्पइ ॥

१. × (अचू, जिचू) ।

२. खलु भो (ख, घ) ।

३. पावाणं च कडाणं कम्माणं (सूत्र० चू०
पृ० ५२) ।

४. दुप्परक्कंताणं (अचू, हाटी); दुप्परि०

(जिचू) ।

५. जघती (अचू); जहइ (जिचू) ।

६. जदाय (अचू) ।

७. वा (अचू) ।

८. × (अचू) ।

७. जया^१ य कुकुडवस्स कुतत्तीहि विहम्मइ ।
हृथी व बधणे बद्धो स पच्छा परितप्पइ ॥
८. पुत्तदारपरिकिणो^२ मोहसंताणसंतओ ।
पंकोसन्नो जहा नागो स पच्छा परितप्पइ ॥
९. 'अज्ज आह'^३ गणी हुंतो भावियप्पा बहुस्सुओ ।
जइ हं रमतो परियाए सामण्णे जिणदेसिए ॥
१०. देवलोगसमाणो उ^४ परियाओ महिसिणं ।
रयाणं अरयाणं तु^५ महानिरयसारिसो^६ ॥
११. अमरोवमं जाणिय सोक्खभुत्तमं^७ रयाण परियाए तहारयाणं ।
निरओवमं जाणिय दुक्खभुत्तमं रमेज्ज तम्हा परियाय^८ पंडिए ॥
१२. धम्माउ भट्ठं सिरिओ ववेयं^९ जण्णगि विज्जायमिवप्पतेयं^{१०} ।
हीलंति णं दुक्खिहियं कुसीला^{११} दाढुद्धियं^{१२} घोरविसं व नागं ॥
१३. इहेवधम्मो^{१३} अयसो अक्कि^{१४} दुन्नामधेज्जं^{१५} च पिहुज्जणम्मि ।
चुयस्स घम्माउ अहम्मसेविणो संभिन्नवित्तस्स यं हेदुओ गई ॥
१४. भुजित्तु भोगाइ पसज्ज चेषसा तहाविहं कट्टु असजमं बहुं ।
गइ च गच्छे अणभिज्जिभयं^{१६} दुहं वोही य से नो सुलभा पुणो पुणो ॥
१५. इमस्स ता नेरइयस्स जंतुणो दुहोवणीयस्स किलेसवत्तिणो^{१७} ।
पलिओवमं भिज्जइ सागरोवमं किमंण पुण मज्ज इमं मणोदुहं ?
१६. न मे चिरं दुक्खमिणं भविस्सई असासया भोगपिवास जंतुणो ।
न चे^{१८} सरीरेण इमेणवेस्सई अविस्सई^{१९} जीवियपज्जवेण मे ॥

१. असौ श्लोकः तूर्णद्वये नास्ति व्याख्यातः
हारिभद्रीयटीकायां व्याख्यातोस्ति । मुनिपुण्य-
विजयजीसम्पादिते अगस्त्यचूर्णिसंस्करणे इति
सूचितमस्ति मुद्रितहारिभद्रीयटीकायामसौ
व्याख्यातोस्ति, किन्तु तत्प्राचीनादर्शेषु नासौ
व्याख्यातो दृश्यते ।

२. °परिकिणो (अच्) ।

३. अज्जत्तेहं (जिच्) ।

४. य (ख) ।

५. च (क, ख, ग, घ, हाटी) ।

६. °नरय° (जिच्, हाटी); °सालिसो (अच्) ।

७. °मुत्तिमं (अच्) ।

८. परियाए (अच्) ।

९. अवेयं (क, ग, घ, हाटी) ।

१०. विज्जायमिव + अप्पतेयं = विज्जायमिवप्प-
तेयं ।

११. कुसीलं (अच्, जिच्) ।

१२. दाढुद्धियं (क, जिच्, हाटी) ।

१३. इहेव + अधम्मो = इहेवधम्मो ।

१४. °गोत्तं (अच्, जिच्) ।

१५. उ (क, घ) ।

१६. अणिहिज्जिभयं (क, ख, ग, घ) ।

१७. °वित्तिणो (अच्) ।

१८. मे (अच्) ।

१९. वियस्सती (अच्) ।

१७. जस्सेवमप्पा उ ह्वेज्ज निच्छओ' चएज्ज' देहं न उ' धम्मसासनं ।
 तं तारिसं 'नो पयलेति'^१ इदिया उवेतवाया'^४ व सुदंसणं गिरि ॥
१८. इच्चेव संपस्सिय बुद्धिमं नरो आयं उवायं विविहं विथाणिया ।
 काएण वाया अदु माणसेणं तिगुत्तिगुत्तो जिणवथणमहिट्टिज्जासि'^५ ॥
- त्ति बेमि ॥

१. निच्छओ (ख) ।
 २. जहेज्ज (अच्) ।
 ३. य (अच्, जिच्) ।

४. ण प्पयलेति (अच्) ।
 ५. उविति^० (क); उवति^० (ग) ।
 ६. ^०महिट्टए (अच्, जिच्) ।

विविक्तचरिया बिइया चूलिया

१. चूलियं तु	पवक्खामि	सुयं	केवलिभासियं ।
जं सुणित्तु	सपुत्राणं	घम्मे	उप्पज्जए ^१ मई ॥
२. अणुसोयपट्टिए	बहुजणम्मि	पडिसोयलद्धलक्खेणं	।
पडिसोयमेव	अप्पा	दायव्वो	होउकामेणं ॥
३. अणुसोयसुहोलीगो		पडिसोओ आसवो ^२	सुविहियाणं ।
अणुसोओ	संसारो	पडिसोओ तस्स	उत्तारो ^३ ॥
४. तम्हा ^४	आधारपरक्कमेण	संवरसमाहिवहुलेणं	।
चरिया गुणा य नियमा य		होति साहूण	दट्टव्वा ॥
५. अणिएयवासो ^५	समुयाणचरिया	अण्णायउच्छं पइरिक्कया य ।	
अप्पोवही कलहविवज्जणा य ^६		विहारचरिया इसिणं	पसत्था ॥
६. आइण्णओमाणविवज्जणा य		ओसन्नदिट्ठाहडभत्तपाणे ^७	।
संसट्ठकप्पेण चरेज्ज भिक्खू		तज्जायसंसट्ठु जई जएज्जा ॥	
७. अमज्जमसासि	अमचछरीया	'अभिक्खणं निविगइं गओ य' ^८	।
अभिक्खणं	काउस्सग्गकारी	सज्झायजोगे पयओ	हवेज्जा ॥
८. न पडिण्णवेज्जा	सयणासणाइं	'सेज्जं निसेज्जं तह भत्तपाणं ।	
गामे कुले वा नगरे व देसे		ममत्तभावं ^९ न कहि च्चि ^{१०}	कुज्जा ॥

१. सपुज्जाणं (घ); सुपुन्नाणं (हाटी) ।

२. उप्पज्जती (अचू) ।

३. आसमो (अचू, हाटीपा) ।

४. निष्केडो (अचू); निग्वाडो (जिचू) ।

५. एवं (अचू, जिचू) ।

६. अणिययवासो (अचूपा, अव०, जिचूपा);

अणिएयवासो (अचूपा) ।

७. उ (जिचू) ।

८. °हड भत्तपाणं (अचू); °हरं भत्तपाणं (अचूपा) ।

९. °निविगती गता य (घ, अचू); अभिक्खणि-
व्वीतियजोगया य (अचूपा); °क्खणं णिवि-
तिया (य) जोगो (जिचूपा) ।

१०. ममत्तिभावं (अचू) ।

११. पि (ख) ।

६. गिह्णिणो वेयावडियं न कुज्जा अभिवायणं वंदणं पूयणं च ।
असंकिलिट्ठेहिं समं वसेज्जा मुणी चरित्तस्स जओ न हाणी ॥
१०. न या लभेज्जा त्तिउणं सहायं गुणाहियं वा गुणओ समं वा ।
एक्को वि पावाइं विवज्जयंतो विहरेज्जं कामेसु असज्जमाणो ॥
११. संवच्छरं चावि परं पमाणं बीयं च वासं न त्तिहि वसेज्जा ।
सुत्तस्स मग्गेण चरेज्जं भिक्खु सुत्तस्स अत्थो जह आणवेइ ॥
१२. जो पुव्वरत्तावररत्तकाले संपिक्खईं अप्पगमप्पएणं ।
किं मे कडं? किं च मे किच्चसेसं? किं सक्कणिज्जं न समायरामि ? ॥
१३. किं मे परो पासइ? किं व अप्पा? किं वाहं 'खलियं न' विवज्जयामि ? ।
इच्चेव सम्मं अणुपासमाणो अणागयं नो पडिबधं कुज्जा ॥
१४. जत्थेव 'पासे कइ दुप्पउत्त' काएण वाया अदु माणसेणं ।
तत्थेव धोरो पडिसाहरेज्जा 'आइन्नओ खिप्पमिव' क्वलीणं ॥
१५. जस्सेरिसा जोग जिइदिगस्स धिइमओ सप्पुरिसस्स निच्चं ।
तमाहु लोए पडिबुद्धजीवी सो जीवइ संजमजीविएणं ॥
१६. अप्पा खलु सययं रक्खियव्वो सव्विदिएहिं सुसमाहिएहिं ।
अरक्खिओ जाइपहं उवेइ सुरक्खिओ सव्वदुहाण मुच्चइ ॥
- त्ति वेमि ॥

ग्रन्थ परिमाण

अनुष्टुप् श्लोक ६६४ अ० १७

१. वा (क, ख, ग, घ, हाटी) ।
२. चरेज्ज (अच्) ।
३. त्तिउणं (अच्) ।
४. °रत्तावररत्त° (अच्, जिच्) ।
५. सारक्खती (अच्, जिच्) ।
६. व (अच्) ।
७. पस्सति (अच्, जिच्) ।
८. च (क, ग, घ, जिच्) ।
९. चाहं (क) ।

१०. खलितो (अच्); खलितं ण (अच्पा) ।
११. °पस्समाणो (अच्) ।
१२. पस्से कइ दुप्पणीयं (अच्); °दुप्पणीयं (जिच्) ।
१३. आतिण्णो खित्त° (अच्); आइण्णओ खित्त° (जिच्); आतिण्णो खिप्प° (अच्पा, जिच्पा) ।
१४. अप्पा हु (क, ख, ग, घ) ।
१५. जाति-वधं (हं) (अच्, जिच्); जाति-पधं (हं) (अच्पा, जिच्पा) ।